

Naročnina

za državo SHS:
na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:
mesečno Din 30

Sobotna izdaja:
celoletno
v Jugoslaviji Din 60
v inozemstvu 80

SLOVENEK

S tedensko prilogo „Ilustrirani Slovenec“

Cene inseratov:

Enostopna petlitna vrsta
mali oglasi po Din 1'50 in
Din 2'—, večji oglasi nad
45 mm višine po Din 2'50,
veliki po Din 5'— in 4'—,
oglasil v uredniškem delu
vrstica po Din 6'—.

Pri večjem naročilu popust.

Izjaje vsak dan izveniški
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.

Poštnina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi
se ne vračajo; neurankirana pisma se ne spre-
jemajo. Uredništva telefon 50, upravništva 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Čekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.359 (za inserate) Sara-
jevo 7.565, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.

Pesem pred polomom.

HRSS je kapitulirala. Ne bomo preiz-
kovali vzrokov in povodov tega dogodka.
Kar je ravno tako važno, če ne še bolj, je
dejstvo, da gre roka v roko s to kapitulaci-
jo tudi polom vse politične smeri famoz-
nega narodnega bloka, pravilnejše, bati-
naškega bloka. Teoretično se s 5 glasovi
absolutne večine v parlamentu res da vla-
dati nekaj časa. Toda trajno ne, tembolj
ker je ta sistem kompromitiral našo državo
v vsem kulturnem svetu. Vse to je prisi-
lilo radikale, da so z velikim zadovoljstvom
sprejeli kapitulacijo HRSS ter začeli brez
odloga razmišljati o novi situaciji in pre-
orientaciji svoje dosedanje politike, najsi
je tudi ta orientacija zamišljena zaenkrat
precej mefistofelsko. Pa naj bo tako ali
drugače, gospoda Pribičević in Žerjav sta
postala radikalom popolnoma nepotrebna.
Opravila sta gospodom radikalom nečastni
posel rablja ter deloma povzročila kapitu-
lacijo HRSS, a doletela ju je usoda črna,
ki se v zgodovini tolikokrat ponavlja, da
sta namreč opravila svojo dolžnost, nakar
prejmeta zasluženo brc.

To gg. Žerjav in Pribičević dobro slu-
tita, zato je iz njih časa pisja tudi kar čez
noč izginilo ono napihnjeno zmagošlavje, ki
ga je zamenjalo mrzlično nevarno intri-
gantstvo. Na vse kriplje iščeta bilk, za ka-
tere bi se oprijela, da si vsaj začasno še
podaljšata svoje politično življenje. Vda-
rila sta seveda zopet najprej na kulturno-
bojni boben, ker je fraza o separatizmu po
turški kapitulaciji postala že več kot
smešna in za Pribičevićem ter Pivkom v
parlamentu je zalajnal vse njihovo ča-
sopisje o »rinski nevarnosti«. Z vso paro
so začeli leči kulturnobojna družka tudi v
»Samoupravoc in nekatere druge belgraj-
ske liste. Zdaj ko umira »narodni blok«,
se trudijo samostojnodemokratski pogla-
varji narediti razpoloženje za nekak anti-
klerikalni blok, v katerem bi seveda taka
odlična svobodomiselnica kakor sta gospoda
Žerjav in Pivko vsekakor našla svoje me-
sto v generalnem štabu. In vendar ta kul-
turnobojni marš, ki ga zdaj igra zlasti »Ju-
tro«, ni nič drugega kakor pogrebna mu-
zika vsej samostojnodemokratski politiki.

Ne bo treba več dolgo čakati in od
zloglasnega »narodnega bloka bodo le še
razvaline. Komu ne prihajajo pri tem na
misel napihnjeni in zmagošlavni članki, ki
jih je pisalo vse tedne pred in po volitvah
Žerjavovo časopisje Z naravnost smešno
nadutostjo in megalomanijo je to časopisje
besedičilo o štiriletni absolutni velesrbski
vladi, katere eksponenti in ponižni hlapeci
so iz gole vladajočnosti v Sloveniji hoteli
biti naši Žerjavi, Pivki itd. Pridno so se
mučili z najreakcionarnejšimi zakonskimi
načrti, kakor so tiskovni zakon, zakon o
sodnikih, zakon o kmečkih kreditih itd.,
ki naj bi s silo uklonili sovražno jim ljud-
stvo, kovali so najdalekosežnejše gospo-
darske transakcije več kot sumljive kvali-
tete, ki bi naj za desetletja okrepile njihov
strankarski aparat in bili so prepričani, da
so jim Slovenci in Hrvatje izročeni za
večno na milost in nemilost. Delali so tak
hrup, da so naivne dušice začele res že
verjeti v njihovo nepremagljivost.

A sedaj ta polom in to razočaranje!
Tudi z antiklerikalnim blokom seveda
ne bo nič. Pribičević in Žerjav sta sicer
opozarjala na Herriota, ki da bi ga bilo tre-
ba tudi v Jugoslaviji posnemati, toda tudi
gospod Herriot jih je sedaj pustil na cedilu,
ker je njegov pohod proti »klerikalizmu«
končal z žalostnim porazom. Niti radikali
niti radičevci niso tako omejeni, pa tudi
ne tako močni, da bi se dali izvabiti Pribi-
čeviću in Žerjavu v boj z mlino na veter,
kajti »klerikalizma« ni v nobeni pokrajini
Jugoslavije, kulturnega boja se pa ne upa-
jo izzvati ne radikali ne radičevci, ker bi
utegnil imeti za obe ti dve stranki narav-
nost pogubonosne posledice. Naj kriče Pri-
bičevići »demokratje« v svojem obupnem
strahu za oblast še tako, vsak otrok se jim
danes že smeje, če očitajo različnim krščan-
skim ljudskim strankam, zlasti pa SLS kle-
rikalizem, odvisnost od Rima in podobne
prazne publike iz muzejske orožarne nek-
danjega liberalizma.

Separatizma torej, proti kateremu bi

potrebovali radikali Pribičevića in Žerjava
kot žandarja po kapitulaciji HRSS tudi na
videz ni več, kulturni boj je v Jugoslaviji
nemogoč, zato sta izgubila Pribičević in
Žerjav za vsako nadaljno kombinacijo ka-
kršenkoli pomen. Sicer skušata zakriti pol-
lom svoje politike s kričanjem, a politična
smrt samostojnih demokratov je neizogib-

na, naj se usmeri naša notranja politika v
bodoče tako ali tako. Stranka, ki se ni ni-
koli opirala na ljudstvo, ampak samo na
tujo batino, mora vzeti žalosten konec. Anti-
katoliški boben pa, na katerega udarjajo
njeni voditelji, pa se neizrečeno smešno
čuje v času, ko se že tudi Masaryk klanja
veličini in naraščajoči moči katolicizma.

Zakaj Pašić zavljučuje demisijo.

»RED IN OBIČAJ ZAHTEVATA, DA PAŠIĆ PODA OSTA VKO.«

Belgrad, 8. aprila. (Izv.) Člani nepo-
polne vlade se vsak dan sestajajo na seje.
Kakor izjavljajo, pretresajo na njih zakone,
ki jih namerava predložiti vlada narodni
skupščini. Dosedaj so se obravnavali zakoni
o sodnikih. Danes so pričeli z zakonom o
državnih pravnih. V položaju se ni nič spre-
menilo. Položaj je popolnoma v rokah
Nikole Pašića. O tej igri, ki jo vodi Pašić,
poročajo »Novosti«:

Današnji položaj ima dva centra, enega
v Zagrebu, drugega v Belgradu. Z ene
strani se vodi dvojna igra, z druge strani
se nadaljuje pritisk in izsiljevanje. Tu po-
polnoma abnormalne ambicije, tam fatalna
ozkosrčnost, oviranje normalnega toka
političnih razmer, ki imajo dane vse po-
goje, da se končajo nenormalnosti.

Pašić zavljučuje kljub vsem parlamen-
tarnim običajem razvoj krize in nikakor
noče dati ostavke vlade, ker se boji krize,
ki bi se lahko razvila nasprotno njegovim
interesom. Pašić hoče pri tej priliki izkoris-
titi novo ustvarjeni položaj zase in za
svojo stranko in da njemu pripadejo zas-
luge za likvidiranje srbsko-hrvatskega
spora. Če se pomisli, da ima Pašić naj-
manj zaslug za preokret v politiki HRSS,
se lahko s pravico sumi, da bi bilo njemu
mogoče z njegovimi znanimi metodami
dokončati težaven posel narodnega spo-
razuma.

Obstoja popolnoma opravičena boja-
zen, da Pašić tudi sedaj poskuša izigrati

Hrvate, vsled česar bi lahko pozneje na
novo izbruhnil srbsko-hrvatski spor v
vsej svoji teži. Zato je bolj kakor drugo
potrebno delati, da se sporazum ustvari
z vsemi mogočimi jamstvi in da se ne do-
pušča Pašiću po njegovih interesih in po
njegovih ambicijah izsiljevati Hrvate. Ta-
ko se je pojavila objektivna potreba za
koncentracijo, katero želi tudi drugi ustavn-
ni faktor. Vsem je jasno, da bo sporazum
končen samo tedaj, ako bodo na njem so-
delovali ljudje in stranke, katerih politiki
se ima pripisati največ zaslug za novi po-
ložaj, ki je ustvaril pogoje, da se lahko
pristopi k reševanju srbsko-hrvatskega
spora.

Vladno časopisje predpostavlja koali-
cijo radikalov in radičevcev in trdi, da
so neparlamentarne želje za koncentra-
cijo, katero po teh vesteh opozicija kroni
imputira. Ne da bi se spuščali v debato
o tem, moremo celokupno vlado vprašati,
če je parlamentarno to, da Pašić še do
danes ni dal ostavke. Zdi se, da Pašić
poskuša dobiti ukaz o sestavi nove vlade
istočasno z ostavko vlade. Ker v tem po-
skusu ni uspel, zavljučuje po svoji stari
metodi in nikakor noče dati ostavke, ki
bi odprla periodo posvetovanj krone z
načelniki parlamentarnih skupin.

Snoči je maršal dvora obiskal Pašića
z naročilom, da spomni predsednika vla-
de, da red in običaj zahtevata, da dá
ostavko.

Radikali taje pogajanja s Frankovci.

ODPOR V SRBSKI JAVNOSTI.

Belgrad, 8. aprila. (Izv.) Vprašanje
spajanja Frankovcev in radikalov je v tu-
kajšnji javnosti naletelo na splošno ob-
sodbo in je bilo nesimpatično sprejeto.
Radi tega radikali danes objavljajo, da
so vesni o tem prezgodne in da se niso

vršila nobena pogajanja. Ta dementi je
prišel malo prepozno in je samo posledica
nezadovoljstva med širokimi sloji ljudstva,
ki je odločno nasprotno temu, da bi se
ljudje kakor je Gagliardi na račun hrvat-
skega ljudstva restavriral.

PP vlada odlikuje laške fašiste.

Belgrad, 8. aprila. (Izv.) Belgrajska
vlada je odlikovala tržaška prefekta Mon-
zija in Facinija in še več drugih političnih
uradnikov iz Goriške in Primorske z re-
dom sv. Save I. in II. reda za zasluge, ka-
tere so si baje pridobili napram našemu
življu. Taka motivacija odlikovanj je več
kot značilna, če se upošteva italijanske
politične uradnike na Goriškem in Pri-
morskem, ki uporabljajo vsako priliko, da
naš življenj zatirajo in zapostavljajo. Radi
tega je bilo odlikovanje teh odličnih urad-
nikov s strani sedanje vlade sprejeto v tu-
kajšnji javnosti zelo hladno in se ponekod
celo obsoja.

Volitve predsednika v Nemčiji.

ZA IZVOLITEV DR. MARXA.

Berlin, 8. aprila. (Izv.) Stranke, ki
priznavajo weimarsko ustavo, so včeraj
izdale svoje volivne oklice, v katerih po-
zivajo svoje volivne oklice, v katerih po-
zivajo svoje pristaše, naj pozabijo za tre-
nutek na strankarstvo in naj odločno gla-
sujejo za dr. Marxa kot bodočega pred-
sednika nemške republike.

HINDENBURG DESNIČARSKI
KANDIDAT.

Belgrad, 8. aprila. (Izv.) Desničarski
blok je imel danes odločilno posvetovanje
o kandidatu za državnega predsednika.
Dr. Jarres absolutno ne dvomi, da bi nje-
gova kandidatura ne prodrila. Bavarska
ljudska stranka bo pristala na kandidatu
Hindenburga. Desničarski blok je ponudil
kandidaturo Hindenburgu, ki jo je sprejel.

ZELEZNIŠKA KONVENCIJA MED
POLJSKO IN SHS.

Belgrad, 8. aprila. (Izv.) Kakor poro-
čajo iz Varšave, je med Poljsko in našo
državo dosežen sporazum o železniškem
prometu. Obenem je sklenjeno, da se na-
pravi železniška konvencija med našo in
poljsko državo.

Patrijarh Tihon umrl.

Moskva, 8. aprila. (Izv.) Patrijarh Ti-
hon je danes v 60. letu starosti podlegel
srčnemu krču.

Volitve v sovjetsko skupščino.

Moskva, 8. aprila. (Izv.) Izid volitev
v sovjetsko skupščino je sledeči: Komunis-
tov 2554, neopredeljenih 1308. Volivna ab-
stinenca je znašala 34 odstot. Med izvolje-
nimi je 933 žensk.

RAKOWSKI V LONDONU.

London, 8. aprila. (Izv.) Rakowski se
je vrnil v London in takoj posetil vnani
urad. Njegov povratak spravljajo v zvezo
z novimi poskusi, da bi dobila Rusija pri
angleških finančnikih večje posojilo.

SOVJETSKA PISARNA NA DUNAJU.

London, 8. aprila. (Izv.) Diplomatski
sotrudnik »Daily Telegrapha« poroča oči-
vidno po naročilu uradnih angleških kro-
gov, da se je na Dunaju ustanovila po-
sebna pisarna za širjenje boljševiske pro-
pagande po Balkanu. List izraža upanje,
da bo avstrijska vlada na delovanje pi-
sarne s posebno pozornostjo pazila.

Italija.

VPRAŠANJE POSLANSKIH DNEVNIC.

Rim, 8. aprila. Te dni se je oglasilo
pri ministrskem predsedniku Mussoliniju
zastopstvo odseka, ki pripravlja predlog,
da naj se zvišajo dnevnice poslancev in se-
natorjev na 18.000 lir letno. Mussolini se
je izjavil proti zvišanju in rekel: »Ako bi
hotel slediti svojemu najlastnejšemu mne-
nju, bi takoj vsako odškodnino parlamen-
tarnim članom sploh odpravil; parlamen-
tarno poslanstvo se mora izvrševati brez-
plačno.« — Kljub temu stališču ministr-
skega predsednika pričakujejo, da se po-
slanske dnevnice vendarle zvišajo.

NOVI SOVJETSKI POSLANIK V RIMU.

Rim, 8. aprila. Novoimenovani sovjetski
poslanik Kerjencev je bil rojen v Mo-
skvi l. 1881. Vdeleževal se je revolucionar-
nega gibanja in bil izgnan. L. 1917. se je
vrnil v Rusijo in bil od l. 1919. do 1921.
ravnatelj agencije Rosta. Potem je bil po-
slanik v Švici. Kerjencev je veliko sodelo-
val v ruskem znanstvenem slovstvu in se
pečal posebno z znanstveno organizacijo
javnih uradov.

IZGREDI V BOLOGNI.

Bologna, 8. aprila. Predmnožio noč so
našli ustreljenega na ulici železniškega mi-
ličnika Leona Mongardi. Trgal je bil z zidu
komunistične letake, zato sodijo, da so ga
ustrelili komunisti. Fašisti so nato vdrli v
neki komunistični krožek in vse navzoče
težko pretepli. Eden izmed delavcev je
ostal na mestu mrtev. Tudi v raznih drugih
delih mesta so fašisti pretepli mnogo oseh.

SESTANEK MALE ANTANTE.

Bukarešt, 8. aprila. (Izv.) Listi poro-
čajo, da se vrši prihodnja konferenca male
antante dne 3. maja.

ZA REVIZIJO MIROVNE POGODBE.

London, 8. aprila. (Izv.) Chamberlain
je imel v Birminghamu govor, v katerem
je odločno zahteval revizijo mirovnih po-
godb. Chamberlain je prvi minister vna-
njih zadev, ki je javno izrekel to zahtevo.
Po njegovem mišljenju bi se dalo mirovno
pogodbe revidirati polagoma tekem več let.

DR. BENEŠ POTUJE NA POLJSKO.

Varšava, 8. aprila. (Izv.) Poljski listi
poročajo, da obišče češki minister vnanjih
zadev dr. Beneš okoli 20. maja Varšavo.

PROTI PODPREDSEDNIKU ČESKEGA
PARLAMENTA.

Praga, 8. aprila. (Izv.) Organ čeških
legionarjev je obdolžil podpredsednika če-
škega parlamenta Hrubana, da se je 13.
marca t. l. udeležil na Dunaju zborovanja
monarhistov, kateremu je prisostvoval tu-
di ogrski minister dr. Nagy in vojvoda Fi-
lip Koburg poleg številnih bivših avstrijskih
plemičev.

VERSKI DAVEK V PRAGI.

Praga, 8. aprila. (Izv.) Občinski svet
je vpeljal takozvani verski davek. Proti
predlogu je glasovala samo katoliška če-
ška ljudska stranka.

IZID VOLITEV V BELGIJI.

Brusselj, 8. aprila. (Izv.) Nova zbor-
nica bo sledeče sestavljena: Katolikov 78
(80), socialistov 77 (68), liberalcev 24
(33), frondistov 5 (4) in bojevnik 1 (1).

SOCIALISTI ZA ODDAJO
PREMOZENJA.

Pariz, 8. aprila. (Izv.) Socialisti so sta-
vili v zbornici predlog, da se uvede obli-
gaturna oddaja premoženja. Poslanec ra-
dikalno-socialistične frakcije Valny posre-
duje, da bi predlog umaknili.

OPROŠČEN »VELEIZDAJALEC«.

Pariz, 8. aprila. (Izv.) Pred vojnim so-
diščem v Orleansu je bil danes francoski
kapetan Jacques Sadoul oproščen. Obto-
žen je bil veleizdaje in zvez s sovražniki.

POLJAKI PROTI HERRIOTU.

Varšava, 8. aprila. (Izv.) Poljski naci-
onalistični krogi so z izvolitvijo Milleran-
da v senat zelo zadovoljni, ker upajo, da

se bo Millerandu posrečilo Herriotovo vlado strmoglaviti in tako nemško-francosko zblizanje odgoditi na nedoločen čas.

AMERIKA IN EVROPSKI DOLGOVI.

London, 8. aprila. (Izv.) Ameriški finančni državni tajnik pride v kratkem v Evropo, da prouči, ali je sedanji gospodarski položaj v Evropi prikladen za pogajanja za povračilo evropskih dolgov Ameriki ali ne.

NESREČA NA VEZBALIŠČU.

Diesel, 8. aprila. (Izv.) Na vojaškem vezbališču je eksplodirala ročna granata in ranila 5 oseb težko, 3 pa lahko.

Politične vesti.

— Lastna obsodba. Včerajšnje »Jutro« je v zadregi pograbilo iz našega torkovega uvodnika en stavek in se nanj obesa. Pisali smo: »Ali nas ne uči zgodovina zadnjih štirih let dovolj jasno, da smo Slovenci skoro ves čas imeli nekateri ljudi v mladi, ki so neumorno prodajali takozvano »narodno edinstvo«, pomagali utrjevati centralizem in vse, kar se gospodom dopade — in vendar smo danes na slabšem kot pred 4 leti?« In sedaj meni »Jutro«, da se bo z macafizeljskim zavijanjem znebil krivde, ki jo nosi samo s svojim šefom dr. Žerjavom vred. Kdo pa je več kot 4 leta od leta 1920 dalje sedel v vladi z malimi presledki, če ne »Jutrovi« krušni očetje? Ali mar SLS? Kdo je po Belgradu vedno povdarjal, da se mi Slovenci nečemo več čutiti Slovence? Kdo je glasoval za centralizem? Kdo je pomagal centralizem utrjevati? Kdo je bil bolj srbski kot Srbi sami? Kdo je denunciral Srbom slovenske kulturne delavce? Kdo preganja slovensko čuteče uradništvo? Kdo ima na vesti vse grehe nad slovensko kulturo in slovenskim premoženjem, če ne tisti, ki se zbirajo okrog dr. Žerjavovega »Jutra«? Oni tega hiti ne taje, ampak se cinično rogajo težavam slovenskega ljudstva. In to je njihova lasna obsodba, ker zagovarjali se ne morejo.

— Svobodnomiselna naprednost. Popoldanska izdaja »Jutra« z velikim zadovoljstvom pozdravlja odredbo ministva prosvete, s katero zabranjuje šolskim nastavnikom (sic!) in prosvetnim delavcem, ki se nahajajo v državnih službah, da sodelujejo pri društvih, kojih delo je naperjeno proti razvijanju državljanke zavesti v smislu »nacionalnega edinstva« in »verske strpnosti«. Odredba se mu zdi zelo pametna ne samo za Makedonijo, Banat in Bosno ampak tudi za Slovenijo in sicer radi organizacij »Slovenske ljudske stranke«. Častiljivi borec za »naprednost in svobodo« pravi takole: »Nekaj sličnega imamo v Sloveniji. Tudi tu je SLS izrazito defetistična, v skrajnem slučaju nacionalno indiferentna. Je pa zato tembolj separatistična in versko nestrpna. Prosvetno ministrstvo je storilo pameten korak, ko sedaj zabranjuje našemu učitelstvu, da sodeluje v društvih, ki nimajo za državo in naš narod niti trohice srca in ki netijo nacionalno in versko nestrpnost Srbov, Hrvatov in Slovencev. Naša prosvetna uprava naj v tem oziru radikalno razčisti teren ter učitelstvu na podlagi min. odredbe kratkoma prepove delovanje v organizacijah in društvih SLS«. — Naj Pribečević je poizkusil! Smo radovedni, komu bo s tem bolj škodoval.

— Razmerje med radikali in radičevci. »Samouprava« piše: »Mi radikali ne vabimo HSS v svojo stranko, a jim tudi ne vsiljujemo svojih političnih nazorov. Priznanje naše državne ustave, priznanje monarhične oblike vladavine in narodne dinastije nam zadoščajo, da HSS iskreno priznamo kot politično stranko, ki mora imeti vse pravice, ki jih daje ustava. Če smatrajo načelniki te stranke politična naziranja radikalne stranke za dovoljna, da sodelujejo z radikali, ti ne bodo odbili možnosti, da razpravljajo o sodelovanju. Če pa mislijo voditelji radičevcev, da je zanje bolje, če ostanejo v bloku narodnega sporazuma, ker ideje, ki jih zastopa blok, njim bolj ugajajo, se mi tudi temu ne bomo protivili.«

Pr. VII 74/24—23.

V IMENU NJEGOVEGA VELICANSTVA KRALJA!

Deželno sodišče v Ljubljani je vsled narobe z dne 27. febr. 1925, s katero je bila določena glavna razprava, razpravljalo dne 10. marca 1925 pod predsedstvom d. s. sv. dr. Eberla, v navzočnosti v. d. s. sv. Mladiča, d. s. sv. dr. Mohoriča in okr. sodnika Kralja kot sodnikov in pr. pr. Pfeiferja kot zapisničarja, v prisotnosti zasebnih obtožiteljev Franca Javornika, Ivana Rusa in Jožefa Kadunca, njih zastopnika dr. Fr. lana, obtoženca Franca Beltrama in zagovornika dr. Pegana o obtožbi, katero so dvignili zasebni obtožitelji zoper obtoženca radi pregreška in prestopka zoper varnost časti in po predlogu, stavljenem po obtožiteljih, naj se obtoženec obsodi v smislu obtožbe, dne 10. marca 1925 razsodilo tako: 1. Franc Beltram, rojen 30. septembra 1873 v Biljah na Goriskem, pristojem v Grosuplje, r. k. vere, oženjen, posestnik v Jerovi vasi št. 5, že predkaznovan, je kriv, da je dne 14. junija 1924 v ljubljanskem dnevniku »Slovenec« objavil s svojim polnim podpisom podpisano »Poslano«, v katerem je zas. obtožitelje Franca Javornika, Jožefa Kadunca in Ivana Rusa dolžil: a) da so ogoljufali občino Grosuplje za več nego 100.000 K. šele po izidu volitev bude pojasnil bolj natančno, za koliko in kako so oškodovali revne kmete in delavce v občinskem in vodovodnem odboru, ker mu sedaj župan Kadunc ne mara dovoliti v občinski pisarni vpogleda v tozadnevne akte; občinarij volivci naj oddajo krogljice v prvo skrinjico, da ne bodo nikdar več mogli (zas. obtožitelji) tako nemoteno gospodariti v svoji občini na škodo delavcev in kmetov, kakor so to dosedaj delali, poskrbel bude, da bodo tudi zas. obtožitelji vse pošteno plačali občini, za kolikor so jo oškodovali; b) da so si izmislili in njega neopravičeno v zasebni tožbi U VII 600/24 okrajnega sodišča ljubljanskega obdolžili, da jih je 3. junija 1924 na glavni cesti vprilo več ljudi zmerjal, da so trije ravbarji, lumpje, barabe in goljufi; c) da so lagali in z lažjo vplivali na odbornike v vodovodnem odboru in občinskem odboru, da so se izvršili protizakoniti sklepi na škodo revnih kmetov in delavcev ter jih imenuje obenem neznatnejše; d) da se čudi, kako da je župan Kadunc na njega tako hud, ko se je zanj toliko povsod trudil pri kraljevi pokrajinski upravi; da ga je zagovarjal in opravičeval tolikokrat zaradi njegovih lažnjih uradnih poročil, ki jih je dajal višjim oblastvom na škodo revnih delavcev in kmetov, samo da bi pomagal tovarnarju Šinkovcu in grosupljskim gostilničarjem; e) da jim iskreno želi, da bi tudi njih pamet srečala, da bi v nedeljo dne 15. junija 1924 oddali krogljice v prvo skrinjico za »avtonomistično delavsko kmečko stranko«; tedaj zas. obtožitelje potom tiska 1. ad a, b, lažljivo dolžil hudodelstva goljufije, ne da bi obdolžitev dosegla znakov, ki se zahtevajo po § 209 k. z. za hudodelstvo obrekovanja; 2. ad c, e, z naznanjanjem izmišljenih in popačenih dejstev dolžil določena nepoštenega dejanja, ki bi jih utegnilo v mislih ljudi ponižati ter jih 3. ad d potom tiska ne navajajoč določenih dejstev dolžil zaničljivih lastnosti in izročil javnemu zaničevanju. S tem je zakrivil: pregrešek zoper varnost časti po § 487, 488 ter 491 k. z. in se obsodi v smislu § 267 k. z. po § 493 k. z. z uporabo § 266 in 261 k. z. oziroma se na § 265 k. p. r. na desnarne kazni 1000 Din ali v slučaju neizterljivosti na 20 dni zopora, po § 389 k. p. r. v povračilo stroškov kaz. postopanja in event. izvrševati kazni, po tar. post. 193 taksn. zak. v

plačilo takse 50 Din ter po § 39 tisk. zak. z dne 17. dec. 1862 v objavo sodbe, v kolikor se tiče dejanja, storjenega s tiskom, na lastne stroške, z razlogi vred na 2. strani lista »Slovenec«, in sicer najkrajše v 3. stranki, ki izide po vročitvi te sodbe obtoženec. Razlogi. Obtoženec, ki priznava vsa v obtožbi navedena dejanja, se glede očitka goljufije zas. obtožiteljev zagovarja, da s tem ni hotel izraziti dvoma o njih osebnih poštenosti, temveč le izrabiti dejstvo, da so s svojim gospodarstvom, namenoma in na zvit način, izrabljaje svoj ugled, z neresničnimi trditvami odbornike spravljali v zmotu, s čimer da je bila oškodovana občina na več kot 100.000 K. V utemeljitev svojih očitkov je obtoženec nastopil obširen dokaz resnice, ki se mu pa po mnenju sodišča nikakor ni posrečilo. Dejanski stan obtoženčevih očitkov proti postopanju zas. obtožiteljev v občinskem ter vodovodnem odboru je na podlagi tozad. spisov bivše pokrajinske uprave sledeči: Občinski odbor v Grosupljem je v svrhu omogočenja zidave šole, v svoji seji dne 4. febr. 1923 soglasno sklenil uvesti občinsko doklado na drž. trošarino na vino v iznosu 75 p od litra ter samostojno občinsko naklado na pivo v iznosu 25 p od litra — sklep, ki je bil dne 5. febr. 1923 javljen pokrajinski upravi in dne 11. febr. 1923 pred cerkvijo v Grosupljem odklan. Na urgenčno županstva z dne 10. avg. 1923 je končno pokrajinska uprava z odlokom z dne 5. sept. 1923 od občine sklenjeno davščino potrdila in v sporazumu s fin. delegacijo odredila izterjanje od 1. marca 1923 naprej. Naknadnemu izterjanju so se gostilničarji protivili in vložili proti odloku pokrajinske uprave pritožbo dne 19. sept. 1923 češ, da je bil tozadnevni sklep obč. odbora le pogojen za slučaj zidanja šole v tekočem letu, vrhu tega pa tudi brez določitve pričetka pobiranja davščin, vsled česar torej niso takoj podražili vina in bi bili znatno oškodovani, če bi se izterjavalo tudi za nazaj. Z ozirom na to pritožbo je zas. obtožitelj župan Kadunc v vlogi z dne 24. sept. 1923 naprosil pokr. upravo, naj se prošnji gostilničarjev na noben način ne ugodí, vendar je pokr. uprava z odlokom od istega dne odredila ponovno sklenjanje in sicer o tem, ali naj se doklade sploh opuste ali prejšnji sklep spremeni v toliko, da ne velja dovolitev tudi nazaj, ampak šele od 5. sept. 1923 kot od dneva dovolitve nadalje. Nato se je pri obč. seji dne 30. sept. 1923 končnovoljavno sklenilo, naj se pobirata davščini šele od 5. sept. 1923 dalje, kateri sklep je pokr. uprava dne 6. oktobra 1923 potrdila. Obtoženec očitke, da se je odobritev sklepa zavlekla po krivdi zas. obtožiteljev, je po ugotovitvi tozadevnega pogreška od strani uprave same ovržen. Res je sicer, da se sklep obč. odbora od 4. febr. 1923 ni kot običajno objavil po vseh cerkvah prizadetih vasi, vendar je v tem videti levedjemu malomarnost od strani enega zas. obtožitelja, namreč župana Kadunca, nikakor pa ni uvideti v opustitvi pravilne razglasitve določnega namena v svrhu oškodovanja občine, zlasti ne z ozirom na poznejšo urgenčno odobritev župana Kadunca samega ter prošnjo, naj se pritožbi gostilničarjev ne ugodí. Verjetno je sicer, da so se posamezni gostilničarji okoristili s tem, da se davek ni pobiral tudi nazaj, ker je dokazano, da se je ponekod vino podražilo, vendar zaslišane priče tozadnevno ne morejo izpovedati s sigurnostjo niti kdaj, niti zakaj se je izvršila podražitev ter je po priči Ivanu Žitnik ugotovljeno, da so se čule o sklepu obč. odbora le negotove trditve, nikakega dokaza pa ni za mnenje, da bi se bili s tem določno okoristili zas. obtožitelji. Dokazano dejstvo je vsaka-krat, da je bil sklep obč. odbora res pomanjkljiv oziroma celo neveljaven, kajti ne le da ni vseboval datuma začetka pobiranja doklad, niti ni bil pravilno razglašen, ampak je bil vsakekolikovo celo neveljaven, ker vsled dokazane odsotnosti zas. obtožitelja Ivana Rusa seja dne 4. febr. 1923 sploh ni bila sklepna. Dejstvo, da so zas. obtožitelji na občinski seji dne 30. sept. 1923 navajali prvi sklep kot brezpredmeten, torej nikakor ne more služiti v dokaz goljufije — v namenu; oškodovati občino na korist gostilničarjev za navedeno vsoto in je ta očitke posebno neutemeljen napram zas. obtožitelju Ivanu Rusu, ki za prvotni sklep sploh ni glasoval; povsem nedokazan pa tudi napram so-obtožiteljem. Enako neutemeljen je dalje obtoženčev očitke glede goljufivega postopanja zas. obtožiteljev v vodovodnem odboru, kateri dejanski stan je na kratko sledeči: Tovarnar Šinkovec je zaprosil takoj po zidavi tovarne vaški vodovodni odbor, da mu dovoli napeljavo pitne vode v tovarno, katero prošnjo je vodovodni odbor na seji 3. aprila 1921 odklonil, ker bi utegnilo pri-manjkratvati vode vaščanom. Z ozirom na pri-

tožbo Antona Šinkovca na okrajno glavarstvo v Ljubljani je isto odredilo, da odsek utemelji svoje odklonilno stališče in javi proračun razpoložljive vode. Vodovodni odbor je nato po ogledu in ugotovitvi, da je dovolj vode, v seji dne 29. jun. 1921 prošnji Šinkovca soglasno ugodil in dovolil napeljavo zgolj pitne vode pod zmernimi pogoji. Obtoženčeva trditve, da je dovolilni sklep, s katerim da so bili vaščani oškodovani, dosel zas. obtožitelj Rus z neresničnimi trditvijo, da je zdej prišlo od višje oblasti, da se Šinkovcu voda mora dati, — da je torej isti vedoma lažljivo vplival na ostale odbornike in izključil event. pritožbo proti sklepu — je v polnem obsegu ovržena po izpovedbi priče Janeza Podražja ki pod prisego inkrimirani očitke izključuje in navaja, da je zas. obtožitelj navedeni odlok okr. glavarstva na seji je prečital ter se je izvršil sklep brez vsakega pritiska od njegove strani. Ker je sklep vodovodnega odbora nato občinski odbor na seji dne 24. sept. 1922 z večino glasov potrdil, je vložil obtoženec proti temu 7. okt. 1922 pritožbo na pokr. upravo, češ da je sklep protizakonit in bi se morala upoštevati najprej prošnja okoljskih vasi, ki so še pred Šinkovcem prošile za napeljavo vode, katere prošnja se pa sploh ni vzela v pretres. Ko je nato pokr. uprava z odlokom z dne 27. aprila 1923 sklep obč. odbora radi pomanjkljivega postopanja razveljavila, je obč. odbor dne 27. maja 1923 o tem ponovno sklenjal in končno dovolil Antonu Šinkovcu napeljavo vode pod nekoliko strožjimi pogoji. Obtoženec za trditve, da je dovolilni sklep odbora posledica vplivanja vseh treh zas. obtožiteljev na odbornika Franca Drobniča — da se Šinkovčevi tovarni pitna voda mora dati, ne more doprinesti nikakega striktnega dokaza. Nasprotno je to po priči Fr. Drobniču pod prisego izključeno in navaja isti, da je bil sam vedno mnenja, da se da voda, katere je dovolj, tako Šinkovcu kakor okoljskim vasem. Trditve, da je zas. obtožitelj Kadunc določno postopal v škodo okoljskih vasi, je končno ovržena po uradni ugotovitvi županstva, da od 1. 1921 dalje, ko je bil izvoljen župan Kadunc, ni bila vložena nobena tozadevna prošnja teh vasi in se je končno na seji dne 12. avgusta 1923 soglasno sprejel sklep, da se ob zadostni množini vode dovoli napeljavo vsem prisilcem in šele, če bi preostajalo vode, tudi tovarnarju Šinkovcu. Obtoženčeva trditve sicer, da je zas. obtožitelj Kadunc pošiljal pokrajinski upravi neresnične podatke, temelji na dejstvu, da je isti v zadevi pritožbe Antona Šinkovca z dne 11. okt. 1923 potrdil istinitost v pritožbi navedenih neresničnih podatkov. Vendar izhaja iz izvajanj obtoženca samega, da je storil zas. obtožitelj v strahu, da se ne zameri velikemu županu, nikakor pa ne v določnem namenu oškodovati občino. V dokaz temu je dopis župana pokr. upravi, ki ga je sestavil in spisal obtoženec sam. Inkrim. očitkov goljufije, vsebovanih v ponovnih izjavah, da so zas. obtožitelji namenoma in premišljeno delovali v škodo revnih kmetov in delavcev, obtoženec ni mogel podpreti z dokazom resnice ter v zagovoru navedeni indici — ki kažejo morda na delno vero na strani obtoženca — kot striktni dokazi ne morejo priti v poštev. Pa tudi obtoženčeva končna zagovora, da o osebni poštenosti zas. obtožiteljev ne dvomi in njegovi očitki niso mišljeni v smislu kaz. zakonika, ni bilo upoštevati, ker so ti očitki z ozirom na njih dalekosežnost in jasnost gotovo več kot gola kritika dozvedno slabega gospodarstva zas. obtožiteljev ter tvori inkrim. nestvarno očitjanje goljufije, ki bi zas. obtožitelje utegnulo onemogočiti in javnem življenju, v zvezi z izrazi, ki vsebujejo le osebno ost napram njim, brezdomno zakoniti dejanski stan inkrim. delikta. Verjetno je sicer, da je obtoženca, ki je po naravi precej razburljiv, poleg dobre vere dovedel do inkrim. nastopov tudi strastni politični boj vsled bližnjih občinskih volitev, vendar to dejstvo njegove krivde ne more izključiti, in ga je bilo vsled tega spoznati krivim po obtožbi. Kazen je bilo odmeriti v smislu § 267 k. z. po § 493 k. z. z zaporom od 1 do 6 mesecev. Obtežilno se je smatralo povratek, ponavljanje, stik pregreška s prestopki, — olajšilo pa dejansko priznanje, dozvedno dobra vera ter razburjenost vsled političnih nasprotov. Z ozirom na olajšilne okoliščine je sodišče uporabilo določilo 266 k. z. in kazni znižalo pod najnižjo zakonito mero, obenem pa, upoštevajoč stan obtoženca, po § 261 k. z. izpremenilo zapor v denarno kazni. Pri odmeri kazni se je tudi v smislu § 265 k. p. r. vpoštevalo z tus. sodbo z dne 7. okt. 1924 Vr VII 925/24—14 izrečena kazni. Kazen je krivdi primerna. Ostale določbe sodbe temelje na v nji navedenih zakonskih mestih. V Ljubljani, dne 10. marca 1925. Dr. Eberl l. r.

Giovanni Papini:

Poncij Pilat.

(Prevel Peter Klemen.)

Od l. 26. dalje je bil namestnik v imenu Tiberija Cezarja Poncij Pilat, zgodovinarjem neznan človek, dokler ni prišel v Judejo. Če prihaja beseda Pilat iz latinskega »pileatus«, smemo domnevati, da je bil osvobodjenec ali pa potomec kakega osvobodjenca, kajti »pileus« je bil klobuk osvobodjenih sužnjev.

Malo let je bil šele tam dol, a zadovoljevalo so, da si je nakopal najhujše sovraštvo svojih podložnikov. Res je sicer, da vse to, kar o njem vemo, poročajo judje, to se pravi: njegovi izrecni sovražniki, a zdi se, da so se ga končno naveličali njegovi lastni gospodarji, kajti leta 36. ga je poslal sirski predsednik Lucij Vitelji v Rim, da se opraviči pri Tiberiju. Cesar pa je umrl, predno je dospel Pilat v prestolico. Vendar pripoveduje neko staro ustno sporočilo, da ga je Kaligula izgnal v Galijo, kjer je Pilat izvršil samoumor.

Judovsko sovraštvo do njega je izviralo iz globokega zaničevanja, ki ga je kazal že takoj od začetka za to neposlušno in neizpreobrnljivo ljudstvo. Njemu, ki je bil vzgojen čisto po rimskih idejah, se je moralo zdeti to ljudstvo strupeno kačje gnezdo, umazana in nizkofna drhal, ki je komaj toliko vredna, da bi jo vojaški najemniki s palicami krotili. Misli si angleškega kraljevega namestnika, ki je naročen na »Temes«, ki čita Sturta Milla in Shawa, ki ima v svoji knjižnici Byrona in Swinburneja in občuduje »veličastne naprednjaške

usode«, pa je določen za upravitelja razcepanemu scifističnemu, sesradanemu in furijastemu ljudstvu; mož je v nasprotju s celo kopico kast, mitologij, vraž, ki so mu zoprno in jih sovraži z visočine svojega dostojanstva kot belokočec, Evropec, Britanec in liberalce. Kakor se da sklepati iz vprašanj, ki jih je stavil Jezusu, je bil Pilat eden onih skeptikov propadajočega rimljanstva, ki jih je okuževal pironizem in so bili vdani Epikuru. Bil je enciklopedist helinizma, ki ni veroval več v bogove svoje domovine, pa tudi ni mogel domnevati, da biva pravi Bog, še manj pa, da bi bilo mogoče najti tistega pravega Boga med ono ušivo in babjevno svojatjo, sredi puntarske ljubosumne duhovščine, v veri, ki se je morala njemu dozdevati barbarska kolobocija sirskih in kaldejskih orakelov. Edina vera, ki mu je bila še ostala, oziroma vera, ki jo je moral vsaj blinuti iz oziroma na svojo službo, je bila nova rimljanska vera, ravno tako meščanska in politična, kakor je bila prej republikanska, in vsa osredotočena v češčenju cesarja. Prvi razpor z Judi je nastal uprav iz te vere. Ko se je menjavala jeruzalemska posadka, je zapovedal, naj pridejo ponoči vojaki v mesto, ne da bi vzeli z zastav srebne podobe cesarjeve. Ko so zjutraj Judje to zapazili, so se grozno ustrašili in nastal je strašanski šunder, zgodilo se je namreč prvič, da so se Rimljani pregrešili proti spoštovanju, ki so ga zmeraj vsaj na zunaj izkazovali veri svojih palestinskih podanikov. Podobe oboževanega cesarja, postavljene poleg tempeljna, so bile zanje mali-kovalsko izjivanje, začetek gnusobe in razdejanja. Po vsej deželi je bil punt. V Cezarejo so poslali deputacijo, da bi jih dal Pi-

lat odstraniti. Pilat pa ni hotel; pet dni so mu bili za petami noč in dan ter so mole-dovali. Da bi se znebil te nadleže, jih je namestnik navsezadnje sklical v amfiteater ter jih v veliko presenečenje dal obkoliti z vojaki z golimi meči, grozeč jim, da ne bo niti eden ušel, če ne nehajo sitariti. Judje pa niso prosili usmiljenja, ampak so nastavili svoje glave Pilatovim mečem; ta naraška trmoglavost je Pilata premagala in naročil je, da nesejo zastave nazaj v Cezarejo.

Ta milost pač ni zmanjšala judovske jeze do novega namestnika, a v Pilatu je še raslo zaničevanje in zahotelo se mu je po osveti. Nedolgo potem je dal postaviti v Herodovo palačo zaobljubne deščice, ki so bile posvečene cesarju. Toda duhovniki so izvedeli in ljudstvo je bilo spet osuplo in razkačeno. Prosili so ga, naj da odstraniti one dokaze malikovaistva, ter so mu grozili, da se obrnejo do samega cesarja in mu poročajo o vseh krutostih, ki jih je bil zagrešil do tistega dne. Tudi topot se Pilat ni podal. Judje so se pritožili na Tiberija, ta pa je odgovoril, naj pošljejo tablice v Cezarejo.

Dvakrat so spravili Pilata v kozji rog, tretjič pa se mu je posrečilo, da jih je on nabrisal. Prišel je bil iz mesta kopaljšče in vodovodov in se je, kakor je vsem znano, zelo rad umival... Pa je zapazil, da je v Jeruzalemu premalo vode, in je začel misliti, kako bi zgradil čeden vodnjak in več milij dolg vodovod. A delo je bilo zelo drago in Pilat se je protipostavno polastil precejšnje vsote, ki jo je vzel iz tempeljskega zaklada, da je delo plačal. Zaklad je bil pač ogromen, kajti vsi Judje, razkropljeni po cesarstvu, so prihajali v Jeruzalem in

prinašali darove, ali pa so jih pošiljali, če niso mogli priti osebno vsled velike oddaljenosti — duhovni pa so zagnali krik, češ, da se je zgodilo bogoskrunstvo, in ljudstvo, ki so ga nahujskali, se je razburilo. In ko je Pilat prišel za Veliko noč v Jeruzalem, se je na tisoče ljudi gnetlo in razgrajalo okrog njegove palače. Topot pa je poslal med množico večje število preoblečenih vojakov, ki so na gotovo dano znamenje začeli pretepati najbesnejše razgrajče, tako da so kmalu vsi zbežali in Pilat si je lahko čisto mirno preskrbel vode iz tistega vodnjaka, ki so ga plačali Judje, in se je umival z njo, kakor in kolikor se je hotel.

Ni bilo še dolgo tega, odkar so se bili s Pilatom skregali. Ko so se morali ravno isti duhovni poglavarji zateči k njemu, da bi znesli svojo jezo nad nekom drugim, kajti tale jeza je bila tedaj silnejša v njih okuženih srcih. Bila je to nujna sila, kateri se niso mogli izogniti, kajti smrtne obsodbe se niso mogle izvršiti, če jih ni potrdil cesarjev zastopnik. K njemu so se morali zateči tisti, ki so se bili že trikrat spuntali proti njegovi oblasti, prav tisti, ki so zahtevali, naj ga cesar odstavi, prav tisti, ki so ga sovražili iz dna duše — sovražili so ga namreč kot Rimljana, kot simbol tujeje gospostva in svojega suženjstva, pa še bolj so ga sovražili kot osebo, kot Poncija Pilata, kot zalezovavca njih bogočastja in roparja njih srebra.

Onega petka, ko se je komaj svital dan, jih je pričakoval Poncij Pilat, zavil v svojo togo v Herodovi palači. Zdehalo se mu je zaspan je bil in jezen na te nadležne kričarje, ki so ga s svojimi puntarjami prisilili, da je moral vstati prej kot so navadi

Dnevne novice.

— **Požar pri Novi Štifti.** Prejeli smo še slednje poročilo: Dne 7. t. m. se je nenadoma pojavil ogenj v kupoli sloveče romarske cerkve pri Novi Štifti pri Ribnici; kupola je uničena. Z nečloveškimi napori je vrglo gasilstvo iz Sodražice, Zamosta, Sušij, Vinic, Jurjevice omejilo ogenj, tako da so vkljub pomanjkanju vode obvarovali zvonik in verando. Ker se še ni posrečilo popolnoma vdušiti ognja, je ostalo na mestu od vsakega gasilnega društva po 10 mož. Škoda je ogromna; cerkev je bila v notranjščini nanovo umetniško preslikana, sedaj pa so lepe freske okajane in uničene. Kako je nastal ogenj, se ne ve pozitivno; morda je bil zločinec, ki se je spozabil. Požrtvovalnim gasilec in ljudstvu stokratni Bog plačaj; lepa romarska cerkev Dolenjske, opustošena od divjega elementa, pa kliče vsem dobrim: »Na pomoč!

— **Smrtna kosa.** V pondeljek je umrl v Jurki vasi pri Novem mestu g. Jožef Dular, bivši dolgoletni in delavni poslanec SLS v kranjskem deželnem zboru. Pogreb je bil v sredo 8. t. m. v Vavti vasi. Bivšemu političnemu delavcu naše stranke svetila večna luč! Cenjeni družini naše sožalje!

— **Imenovanja v politični službi.** Za vladne svetnike so imenovani okrajni glavarji: Matej Kakl, Maks Wrischer, Vinko Borstner, Josip Znidarčič, dr. Marko Ipavic in dr. Alojzij Gregorin; vsi ostanejo na dosedanjih službenih mestih. — Za policijska svetnika sta imenovana Viktor Kokalj in Karel Pestevšek — oba na dosedanjem službenem mestu. — Za okrajne glavarje so imenovani: okrajni komisar Franc Pezdich, vladna tajnika Ivo Poljanec in dr. Karel Tekavčič, okrajna komisarja dr. Dioniz Maraž in dr. Herbert Karlin, vladni tajnik Rajko Mulaček, Ciril Poklukar, Friderik Viher, dr. Stanko Majcen in dr. Lovro Bogataj vsi na dosedanjem službenem mestu.

— **Imenovanja v železniški službi.** Pri ravnanstvu državnih železnic v Ljubljani so imenovani: pri gradbenem oddelku za načelnika odseka za nabavljanje in porazdeljevanje gradbenega materiala inž. Rudolf Kavčič; pri strojnem oddelku za načelnika odseka za trakejsko službo inž. Gustav Jurman; pri prometnem oddelku za načelnika brzojavno-telefonskega odseka Karel Sajovic; za načelnika odseka za vozno službo Venceslav Černigoj; za vršilca dolžnosti načelnika odseka za aktivno kontrolo Fran Jelašič; pri ekonomskem oddelku za načelnika Josip Gostiša; za načelnika odseka za oblasno prehrano Fran Planinšek; pri računskem oddelku za načelnika Fran Arko; za načelnika odseka za kontrolo izdatkov Fran Borštner; za načelnika blagajniškega odseka Karel Zupanič; za vršilca dolžnosti načelnika odseka za knjigovodstvo Matko Miklič; pri administrativno-pravnem oddelku za načelnika personalnega odseka Evzebij Hrašovec; za načelnika fondovskega odseka Ivan Varl; pri komercialnem oddelku za načelnika komercialnega odseka Emerik Malaverh; pri kontroli dohodkov za načelnika Jurij Dobovišek — vsi doslej pri ravnanstvu državnih železnic v Ljubljani.

— **Za pristava pri finančni prokuraturi** v Ljubljani je imenovan dr. Anton Orlič.

— **Za mejnega veterinarja** na Jesenicah je imenovan Josip Rihar, dosedaj v Radovljici.

— **Avtomobilski nezgoda.** V terek popoldne se je peljal industrijec g. Peter Kozina s avtomobilom v Tržič. Na nekem strmeh obronku pri Naklem nad Kranjem pa se je avtomobil nenadoma prevrnil, odletel v cestni jarek in pokopal pod seboj g. Kozino. Šele čez tri četrt ure so prišli neki kmetje mimo in rešili g. Kozino izpod avtomobila. K sreči je dobil g. Kozina le lažje praske na kolenu.

— **Uradni list za ljubljansko in mariborsko oblast** z dne 7. t. m. objavlja med drugim naredbo o imenovanju agrarnih izvedencev in naredbo o definitivni določitvi objektov in subjektov agrarne reforme.

— **Imenovanja na zagrebškem vseučilišču.** Za redna profesorja na zagrebški pravni fakulteti sta imenovana dr. Slavko Zuglia in dr. Stanko Frank.

— **Smrtna kosa.** Dne 8. t. m. je umrl g. Josip Vuk, trgovec v Dobravi. Pogreb bo dne 10. t. m. ob 9. dopoldne.

— **Vrh Sv. Treh kraljev.** Pomladanski shod na belo nedeljo obeta biti letos posebno dobro obiskan. Pri deseti maši bo sodeloval godalni kvartet dr. Čerina, pri orgljah prof. Ravnik, dirigent bo kompozist Kogoj. Proizvajala se bo Foersterjeva »Missa in D«, kot dodatek k ofertoriju. Rud. Wagner: Jubilate. — K shodu vabljeni turisti in romarji.

— **Odprava vizuma.** V dogovoru z vladami držav: Italija, naša kraljevina, Španija, Estonija, Nizozemska, Mehika, Finska, Guatemala, Brazilija, Salvador, Costarica in Honduras je češka vlada opustila vidiranje diplomatskih potnih listov, izdanih od navedenih držav. Prav tako store tudi našete države glede čeških potnih listov.

— **Utonil je 7. aprila** na Verdu pri Vrhniki hlapec Miha de Bernardi, rojen leta 1896. v št. Petru pri Piranu v Istri. Pri napačanju živine se je vlegel vznak po konjevem hrbtu in mu je padla čepica v vodo. Skočil je zanj, pri tem ga je pa zgrabil močan vodni

curek. Dasi je bil dober plavač in se mu je parkrat posrečilo pognati se iz vode in so mu domačini moleli v pomoč dva dolga droga, ga je le curek odnesel in je zginil v valovih. Našli ga še niso.

— **Prenos kosti blaž. Marka Križevčana na Hrvaško.** Po prizadevanju zagrebškega nadškofa dr. Ante Bauerja se v kratkem prenese kosti blaž. Marka Križevčana na Hrvaško. Kostni so shranjene sedaj v Budimpešti pri nadškofijskem vikarju. Mažarski primas je prenos kosti že dovolil. Prenos oskrbe bratje »Hrvatskega Zmajca«. Kostni položne v čakšenje v zgodovinski cerkvi sv. Križa ali v kapelici sv. Ladislava v Križevcih.

— **Inerate za velikonočno številko** sprejema uprava našega lista do četrtega zvečer. Le nujne oglase bomo mogli sprejeti še v petek dopoldne. Velikonočna številka izide v zelo pomnoženi nakladi in bo torej zelo priporočljiva za trgovsko in obrtno reklamo.

— **Kopalnišče Ilidže propada.** V bližini Sarajeva leži znano kopalnišče Ilidže, za katero je avstro-ogrsko uprava izdala težke tiščake, da bi s kopalniščem prvega razreda v Bosni renimirala pred svetom. Danes je kopalnišče popolnoma propadlo. Ko so pred nekaj dnevi oddajali kopalniško restavracijo licitacijskim putem v zakup, se ni javil noben zakupnik, ker je vsa oprava tako razbita, da ni za nobeno rabo več.

— **Poštne pošiljke za občinski urad Tomišelj.** Ker posluje občinski urad Tomišelj na Jezeru, ki spada v okoliš preserske pošte, se morajo naslavljati poštne pošiljke za tomišelski občinski urad v Preserje in ne več v Studenec (Ig) pri Ljubljani.

— **Dobrodejna konkurenca.** V zadnjem času je začela na zagrebški trg prvič prihajati dalmatinska zelenjava v večjih količinah. Doslej so obvladovali trg z zgodnjo zelenjavo Italijani, ki so določali cene, kakor so sami hoteli. Dalmatinska konkurenca je takoj dobrodejno učinkovala: zeleni grah, ki je stal doslej 14 dinarjev, so prodajali Dalmatinci po 10 Din, karfižlo, ki je stala doslej 18 Din, pa po 12 Din; Italijani so bili prisiljeni znižati cene na enako stopnjo. Podobno je padla cena solati od 16 na 12 Din kilogram.

— **Zavod za tropične bolezni v Skoplju.** Minolo nedeljo so v Skoplju na slovesen način otvorili nov važen zdravstveni zavod: Zavod za tropične bolezni. Zavod je nameščen v lepi novi zgradbi in urejen z najmodernejšimi aparati in drugimi pripomočki vede, ki jih je večinoma dobavila Nemčija na račun reparacij. Oprema laboratorijev in ostalih prostorov predstavlja vrednost 20 milijonov dinarjev. Namen zavoda je znanstveno raziskavanje nalezljivih boleznih sploh in pobijanje malarije posebej. Zavod ima štiri oddelke: serobakteriološki, kemični, parazitološki in malarično-protozoološki oddelke. Ravnatelj celokupnega zavoda bo prof. dr. Hocht, ravnatelj tropičnega inštituta v Hamburgu, načelnik serobakteriološkega oddelka dr. Hoehl in načelnik parazitološkega oddelka dr. Siniša Stanković, profesor belgrajske univerze. Zavod se bo tudi praktično pečal s povzdigo zdravstvenih razmer v Južni Srbiji.

— **Surovost.** Glavni tajnik »Hrvatkega radišca«, g. dr. Luka Senjak je prišel v ponedeljek v Račinovce plačat davek. Slabotni starček se je vsedel na stol, da se nekoliko oddahne. Občinski komisar Bačić pa mu je s silo izpodmaknil stol, tako da se je dr. Luka Senjak občutno poškodoval. Ker so občinski tajniki itd. na Hrvatskem najzanesljivejša samostojno demokratska garda, se surovežu ne bo nič zgodilo.

— **Kokainizem v Belgradu.** Takoj po vojni se je po vseh velikih evropskih mestih silno razpaslo vživanje kokaina. V tem oziru tudi Belgrad za evropskimi vlemesti nič ne zaostaja. Policija se sicer trudi noč in dan za zasledovanjem tihotapev kokaina in jih je že tudi lepo število zaprla, vendar pa usodna manija v Belgradu ne ponehava. Vživanje kokaina so zanesli v Belgrad ruski begunci, danes pa je že dovolj domačinov, ki so zapadli »rmeni kugi«.

— **Nepešena služkinja.** Belgrajska policija je zaprla služkinjo pri modistinji Olgi Naphusi v Belgradu. Služkinja je redom iz Ljubljane. Pokradla je modnih stvari v vrednosti 12.000 Din in jih prodajala, z izkupičkom pa je podpirala nekega brezposelnega delavca.

— **Istrski konvikt v Zagrebu.** Po prevratu so bili Hrvatje v Karlovcu osnovali konvikt za istrsko srednješolsko mladino. Sedaj se je moralo poslopje, v katerem je bil nameščen konvikt, odstopiti velikožupanski oblasti, ki ga potrebuje za svoje urade. V namoestilo je dala velikožupanska oblast prirediti za konvikt svojo hišo v Zagrebu (na Markovem trgu), kamor so se te dni preselili istrski srednješolci in srednješolke. Vseh gojencev je do 200.

— **Vprašanje ležalnice za jetične v Zagrebu.** Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu je bil kupil v Jurkovičevi ulici zemljišče, na katerem hoče urediti ležalnice (za solnčenje) za jetičnike. Tej nameri se pa sosedje zemljišča z vso silo upirajo, češ, da jim preti potem nevarnost okuženja; sklicujejo se

pa tudi na moralne pomisleke. V stvari se je vršila te dni na zagrebškem magistratu seja regulacijske odbora, katere so se udeležili tudi zastopniki vseh prizadetih korporacij ozir. interesentov. Izvolili so poseben odbor mestnih zastopnikov in zdravnikov, ki naj skušajo najti za ležalnice kako drugo primerno zemljišče.

— **Lepe razmere.** Kakor poroča »Obzorje« je v Zagrebu zadnje dneve mnogo strank urgiralo na carinarnici izdajo paketov in drugih pošiljk, ki so jim bile javljene, pa jih pošta ni dostavila. Na carinarnici pošiljk ni bilo. Ko so začeli po njih poizvedovati, so ugotovili, da je v Mariboru obstalo 13 do 15 voz s pošt. pošiljkami iz inozemstva zlasti iz Avstrije, kar je posebno priporočljivo in ugodno sedaj pred prazniki.

— **Zaradi izsiljevanja** je zaprla zagrebška policija urednika lističa »Slobodni čujmo« Dragotina Oršanića. Oršanić je v svojem listu nekaj časa ostro napadal lastnika »Baikana«-kina Müllerja, pozneje pa je zahteval od njega 10 tisoč dinarjev z obljubo, da bo z napadi prenehal, čim dobi denar. Müller je zadevo prijavil policiji, ki je Oršanića aretirala in ga izročila sodišču.

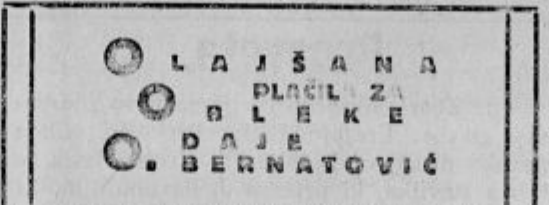
— **Vprašanje šibeniškega občinskega sveta.** Te dni se je znova raznesla vest, da je šibeniški občinski svet razpuščen. To se pa glasom splitske »Nove Dobe« še ni zgodilo, pač pa je Narodni blok poslal županstvu imena odbornikov posameznih strank, ki naj bi sodelovali v neorganiziranem občinskem svetu. Po tem predlogu naj bi došlo v odbor 7 članov Narodnega bloka, 4 zemljoradniki in zastopnik Pučke stranke. Zemljoradniki so ponudbo odklonili.

— **Odkrita tajna tobakna tovarna** v Sarajevu. Sarajevska policija je prijela bivšega stražarja Rudolfa Šejhala, ki je na debelo tihotapil fini tobak iz Hercegovine v Sarajevo, kjer je izdeloval sam cigarete. Šejhal je imel 12 pomočnikov v svoji službi, ki so zanj tihotapili tobak proti povrnitvi stroškov in izplačila 50 dinarjev dnevno. Na Šejhalovem stanovanju so našli še 60 kg najfinjšega tobaka in stroje za rezanje tobaka in za izdelavo cigarete.

— **Popusti na avstrijskih železnicah.** Naš konzulat v Gradcu je sporočil naši trgovski in obrtniški zbornici potom ministrstva trgovine in industrije, da je ravnateljstvo železnic v Avstriji odobrilo 50 odstot. popust na želez. tarifah za prevoz blaga za: 1. razstavo dekorativne obrti in industrije, ki se bo vršila v Parizu od 1. maja do 31. oktobra 1925; 2. razstavo umetnin v Solnogradu od 5. do 20. aprila 1925; 3. veliki vzorčni semenj v Zagrebu od 20. aprila do 4. maja 1925.

— **Antiparazitni Hrasniški pralni prašek** se dobi povsod.

— **Ugoden nakup** vsakovrstnih oblačil lastnega izdelka in razni kakovosti za gospode, dečke in otroke Vam nudi edinole Konfekcijska tovarna Fran Derenda & Cie, Ljubljana. Prepričajte se o nizkih cenah ter si ogledite bogato zalogo na Erjavčevi cesti 2 (nasproti Dramskega gledališča v neposredni bližini Nunske cerkve). 2103

iz štajerske.

— **»Pedagoški teden«** v Mariboru. »Pedagoško-didakt. krožek« v Mariboru priredi v času od 11. do 16. maja t. l. pedagoški teden, kjer bodo razni predavatelji razpravljali o reformi našega šolstva. 1. Gonilne sile šolsko-reformnega gibanja. (G. Šilih.) 2. Reforma osnovne šole. (M. Senekovič.) 3. Reforma meščanske kot enotne nižje srednje šole. (Fr. Fink.) 4. Reforma srednje šole. (Iv. Favai.) 5. Reforma učiteljske izobrazbe. (Dr. Fr. Zgeč.) 6. Reforma nadaljevalnega šolstva. (Dr. Humek.)

— **V št. Lovrenca na Pohorju** in pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu sta se dne 5. aprila vršila zaupna organizatorična sestanka SLS. Na prvem je poročal narodni poslanec F. Zebot, a na drugem tajnik Žitnik.

— **Osebnostne izpremembe v davčni službi.** Za višjega davčnega upravitelja v Celju je imenovan Ferdo Tičar, doslej davčni upravitelj v Šoštanju; za davč. oficijala v Šoštanju je imenovan Fran Trepl, doslej v Celju.

— **Cerkveni koncert** se je vršil na cvetno nedeljo ob pol 20 uri v Marijini cerkvi v Celju. Priredila ga je celjska Glasbena Matica. Obisk koncerta je bil zadovoljiv. Koncertne točke so se lepo izvajale in je koncert uspel. — Isti dan dopoldne ob pol 11 uri se je vršila v Marijini cerkvi generalna vaja za večerni koncert kot mladinski koncert.

— **Kaj bo s tranzitnim prometom Maribor—Špilje—Radgona—Ljutomer?** Ker se večina občinstva, ki hoče potovati v Ljutomer oziroma v Mursko Soboto, poslužuje novovpeljanih vlakov preko Ormoža, namerava železniška uprava sporazumno z Avstrijo opustiti tranzitne vlake preko Špilje. Za naše kraje kakor Gornja Radgona, Radenci, Sv. Ilj itd., bi to pomenilo veliko škodo, ker bi odpadla vsak dan dva para vlakov. Na vsak način bi bilo treba, da se izda našim ljudem ob meji dovoljenje

za vstop v avstrijske vlake na črti Radgona—Špilje in Špilje—St. Ilj—Pesnica.

— **»Tvrška«** »Zvonoglas« v Mariboru je vli-la zvonove za cerkev Sv. Lovrenca na Pohorju. Blagoslovitev se vrši prvo nedeljo v maju.

— **Pameten ukrep.** Občinski svet v Mariboru je določil, da se odslej pometajo glavne ulice in trgi samo ponoči.

— **Štekel pes.** V nedeljo, dne 5. t. m. dopoldne se je pritepel neki črn pes po cesti iz Laškega na Breg pri Celju, kjer je ogrizel dva otroka. Od tod je šel v kapucinsko cerkev in tu oklal dva moška. Potem jo je mahnil čez most na dvorišče gosp. Perissicha na Slomškovem trgu, od koder ga je zasledoval policijski nadzornik, ki ga je slednjič dohitel v Žumrovi hiši in ga ustrelil. Pri raztelesenju so našli v želodcu psa ostanke slame in mnogo las.

— **V jugoslovansko državljanstvo** je sprejel Žiga Klugmann, magister farmacije v Mariboru, doslej poljski državljani, skupno z ženo in otrokom.

— **Cesta zaprta.** Okrajna cesta Rogatec—Zetale bo radi poprav pri km 4 števši iz Rogateca v času od 21. aprila do 5. maja 1925 zaprta za vsako vožnjo.

— **Državna borza dela** v Mariboru ostane v soboto dne 11. aprila t. l. radi splošnega snaženja uradnih prostorov za stranke ves dan zaprta.

iz Ljubljane.

— **Lj. Šestdesetletnico svojega rojstva** praznuje jutri občespoštovani ljubljanski meščan in sedanji gerent ljubljanske mestne občine g. Josip Turk. Naj ga ohrani Bog še mnoga leta čilega in zdravega v veselje spoštovani rodbini, v ponos JDS in na veselje SLS!

— **Lj. Ekonomski oddelek ravnateljstva drž. železnic** v Ljubljani, Celovška cesta št. 4, se preseli dne 9. aprila t. l. v nove uradne prostore »Ljubljanski dvorec«, Kolodvorska ulica (III. nadstropje).

— **Lj. Mestna hranilnica** ljubljanska veliko soboto ne uraduje.

— **Lj. V Gradcu prijet goljuf.** Anton Srebotnjak, bivši lesotrzec v Ljubljani, Kolodvorska ulica 31, o katerem smo poročali, da se je z begom iz Jugoslavije izognil že dvem protinim zasedanjem ljubljanskega deželnega sodišča, je bil 31. marca t. l. v Gradcu aretiran. Graški listi poročajo, da je bil že večkrat kaznovan, zadnjič radi goljufije od dež. sodišča ljubljanskega na 3 in pol leta težke ječe. Sedaj je poskušal ogoljufati štajerske trgovce s čeki francoskih bank, pri katerih pa ni imel nobenega kritja, kakor se je ugotovilo. Srebotnjak se je končno udal, da se je z begom izognil porotni obravnavi v Ljubljani, naperjeni proti njemu radi goljufije in ponarejenj vanj meničnih podpisov. Izročen je bil dež. sodišču v Gradcu. Upamo, da bo po prestani kazni v Gradcu prišel nekoliko pogledat tudi v Ljubljano.

— **Lj. Več reda na mlečnem trgu.** Zadnjič smo čitali, kako strogo nadzorstvo je uvedla zagrebška tržna oblast na mlečnem trgu. Ne le da gleda na kakovost mleka in snago v mle-karnah zaposlenih oseb, ampak preiskuje mleko in mlečno posodo že na kolodvorih. To dela prevsem zato, da se mlekarne ne morejo izgovarjati na dobavitelje, češ tako mleko prodajamo, kakoršnega dobivamo. Proti vsem prestopkom in nedostalkom nastopa zagrebška tržna oblast kar najstrožje in brez usmiljenja nalaga globe in izključuje nepoboljšljivce s trga. Na ta način je ustvarilo zagrebško tržno nadzorstvo na mlečnem trgu svojega področja zdrave razmere. Ako pomislimo, kako važno živilo tvori mleko za družine in posebno za otroke in bolnike, postane na mah jasno, kako važno je prav tu vestno in strogo nadzorstvo. V Ljubljani so razmere na mlečnem trgu zelo nezdružave. Mleko, ki se dobiva po nekaterih mlekarnah, bi pač redkokdaj z uspehom preneslo preiskavo na polnost in še manj na snago, kar človeku pove že slabi vonj. Ljubljansko tržno nadzorstvo,

VSAKA PERICA HVALI ZLATOROG MILO!

ZLATOROG

ki se mu je končno posrečilo vsaj nekoliko izboljšati razmere na mesnem trgu, naj posveti sedaj svojo posebno pažnjo mlečnemu trgu. To stori tem lažje, ker konzumenti ne zahtevajo znižanja cen, ampak le pošteno blago: polno, zdravo in čisto mleko.

Ij 14 dni dajem brezplačno 10 gramov parfuma ali 50 gramov francoske kolonjske vode onim, kateri kupijo tri kose toaletnega mila. Uram Parfumerija, Mestni trg 11. Stekle-nice prinesite s seboj.

Ij Nekoliko predrago je v Ljubljani zlasti v spomladnem času zelo priljubljeno kozličje meso. Kozlički stanejo na kmetih okoli 40 do 50 kron kilo žive teže, včeraj pa so prodajali na trgu kozličje meso po 120 kron kilo, kar je govo pretirano.

Ij Tatvina. Soprog oficijala Darinki Beguševi v Čopovi ulici 19 je bila ukradena dne 3. aprila iz nezaklenjene kuhinje zlata zapest-na ura na srebrni verižici v vrednosti 1300 Din. Tatu je policija že na sledu.

Ij Mlad uzmovič. V skladišču mestne elek-trarne je zalotil čuvaj mladega fanta, ki je kradel razne medene predmete. Ko je tat ugledal čuvaja, je zbežal, vendar pa se mu beg ni posrečil. Na Zmajevem mostu so ga ujeli in izročili policiji.

Dopisi.

Krmel. Javno vprašanje. G. Jakil, Vi ste letos odvzeli premog šentjanski šoli, gg. orožnikom, g. župniku in g. kapelanu. Vsi dosedanji lastniki so dajali premog. Taka na-vada je, v kolikor je nam znano, po celi Ev-ropi. Natančno pa vemo, da niste odvzeli pre-moga, tri tone mesečno, gotovim železniškim uslužbencem na dolenski železnici. Ako ste rekli »ac«, bi morali biti dosledni in reči tudi »bc«. Zakaj niste ravnali povsod enako? Ali Vas morda kje drugje čevlji žuli? Upamo, da nam boste sami rešili to uganko. Pozivljamo Vas! V slučaju, da ne odgovorite, in sicer jav-no, potem bomo mi govorili, ne glede na des-no ne na levo. G. Jakil, osem dni imate časa. Neprizadeti.

Cerkveni vestnik.

c Cerkvena glasba v stolnici veliki teden. Veliki četrtek ob osmih: Premrlova Missa vocalis, Gloria iz Faistove V. maše, Premrlova gradual in Omačkov ofertorij. Credo koralno (III.). — Veliki petek dopl-dne: Vittoria: Improperia, vmes koralne vlo-ge. Zvečer ob pol osmih se bodo pele žalostin-ke raznih domačih skladateljev. — Veliko soboto pri veliki maši ob pol desetih: Griesbacherjeva Missa »Stella marisc, gra-dual Foersterjev, vespere koralno, Premrlo-va »Danica svetilca. Popoldne ob štirih pri vstajenju: Dva Premrlova rezponzorija, Ri-harjeva »Zveličar naš je vstal iz groba«, Satt-nerjev Te Deum, Foersterjeva »Regina coelic, Kimovčev Tantum ergo št. 2. in Vavkova »Skalovje groba«. — Velikonočno ne-deljo pri pontifikalni maši ob desetih: Faistova Missa V. in F-duru, Premrlova gradual in sekvenca, Filkejev ofertorij in Premrlova »Jezus, premagavec groba«. — Veliko-nočni pondeljek o priliki nove maše g. Janeza Štrusa ob pol desetih: Riharjeva »Novi mašnik« in Foersterjev »Veni s. Spi-ritus; Premrlova maša v čast sv. Jožefu, istega skladatelja gradual in sekvenca, rezponzorij »Angelus Dominic, Te Deum in Tantum ergo št. 10. Oba velikonočna dneva z orkestrom dravske divizije.

c 1600. obletnica vesoljnega cerkvenega zbora v Niceji naj bi se po pismu sv. očeta, poslanemu tajniku kongregacije za zadeve vzhodnih cerkva slavnostno praznovala. Sveti oče izraža vrhtega upanje, da bo ta slavnost pomagala zblížati vzhodno in zapadno cerkev.

Učiteljski vestnik.

Politični učiteljski klubi. Po Srbiji usta-navlja M. Stanković klube demokratičnih (Da-vidovičevcev) učiteljev. Vzrok in povod temu gibanju je dalo vodstvo centralne UJU, ki je slepo orodje Pribičevićev. Nam taka politična organizacija učiteljstva ne ugaja po-sebno, ker smo bolj vneti za stanovsko-nepo-litično organizacijo učiteljstva izven politič-nih strank in zato bolj pozdravljamo misel po novem nestrankarskem učiteljskem združenju.

»Zveza hrvatskih učiteljskih društev« raz-puščena. Kakor posnemamo iz hrvatskih in srbskih listov, je Pribičević razpusstil imeno-vano zvezo. Povzročil je razpust oni del hr-vatskega učiteljstva, ki je uskočil v UJU in se polastil lepega »Učiteljskega doma« v Za-grebu. Zveza je tožila UJU in je sodišče v I. instanci razsodilo, da ostane zgradba »Učit-dom« last »Zveze hrvatskih učiteljskih dru-štev«. Sedaj pa so se pritožili UJU-jarji in s pritožbo tudi uspeli. »Zveza« pa še ni odne-hala in je vložila pritožbo na najvišje sodišče. V tem pa je se posrečilo UJU-jarjem doseči razpust »Zveze« in tako event. ugodno raz-sodbo najvišjega sodišča za »Zvezo« napra-viti brezpredmetno. Kaj takega je seveda mo-žeče samo pri nas.

Tovariši, hranite in varčujte! Nekemu znanemu slovenskemu učitelju-literatu se je lo-godilo to-le: Po 34 letnem službovanju je bil že lansko leto meseca marca upokojen. Do danes pa še ni prejel ne pokojnine, ne akontacije. Kako prijetno je v takem polo-žaju preživljati sebe in mnogostevilno dru-žino, si vsakdo lahko sam misli.

Socialni vestnik.

PREGLED ZAVAROVANIH ČLANOV PRI O. U. Z. D. V LJUBLJANI ZA L. 1924.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev je izdelal zelo zanimivo statistiko o pregledu članstva za l. 1924., iz katere posnemamo na-slednje podatke:

Okrožni urad je deljen na 18 ekspozitur in sicer: Celje, Goruja Radgona, Jesenice, Kamnik, Kočevje, Konjice, Kranj, Krško, Ljubljana, Logatec, Maribor, Murska Sobota, Novo mesto, Ptuj, Slovenjgradec, Šoštanj, Tržič in Zagorje. Pri vseh teh ekspoziturah je bilo v l. 1924. zavarovanih 70.639 članov, med njimi 21.426 žensk, ki so porazdeljeni po eks-poziturah sledeče: (Črka m znači moške, črka ž ženske.)

Celje m 5302, ž 2420, skupaj 7722; Gornja Radgona m 1854, ž 328, skupaj 2182; Jeseni-ce m 1949, ž 677, skupaj 2626; Kamnik m 1753, ž 1019, skupaj 2772; Kočevje m 1364, ž 249, skupaj 1613; Konjice m 1687, ž 414, skupaj 2101; Kranj m 2405, ž 827, skupaj 3232; Krško m 1912, ž 546, skupaj 2458; Ljubljana m 11.334, ž 7338, skupaj 18.672; Logatec m 951, ž 176, skupaj 1127; Maribor m 6734, ž 3210, skupaj 9944; Murska Sobota m 1372, ž 319, skupaj 1691; Novo mesto m 2053, ž 470, skupaj 2523; Ptuj m 2287, ž 741, skupaj 3028; Slovenjgradec m 1807, ž 380, skupaj 2187; Šoštanj m 1316, ž 372, skupaj 1688; Tržič m 1362, ž 1001, skupaj 2363; Zagorje m 1771, ž 939, skupaj 2710.

Zavarovanci so porazdeljeni po sedem-najstih mezdinih razredih. Ker pa so nekateri razredi po ekspoziturah zelo minimalno zase-deni, objavljamo samo razdelitev članstva po razredih za celokupno članstvo. (Rimske šte-vilke pomenijo razrede, črke m in ž moške in ženske.)

I. m 5798, ž 1957, skupaj 7755; II. m 31, ž 25, skupaj 56; III. m 87, ž 26, skupaj 113; IV. m 349, ž 89, skupaj 438; V. m 4240, ž 473, skupaj 4713; VI. m 318, ž 115, skupaj 433; VII. m 548, ž 280, skupaj 828; VIII. m 360, ž 370, skupaj 730; IX. m 727, ž 1078, skupaj 1805; X. m 1243, ž 3077, skupaj 4320; XI. m 1365, ž 2813, skupaj 4178; XII. m 2360, ž 3297, skupaj 5657; XIII. m 3077, ž 2265, skupaj 5342; XIV. m 3805, ž 2085, skupaj 5890; XV. m 6355, ž 1981, skupaj 8336; XVI. m 6494, ž 790, skupaj 7284; XVII. m 12.056, ž 705, sku-paj 12.761.

V odstotkih izraženo je deljeno članstvo v 69.67% moških in 30.33% žensk.

Pri tej kopiji razredov pride človeku ne-hote na misel, zakaj in čemu toliko razredov, ko bi se vendar dalo bolj poenostaviti. Po go-renji razdelitvi imamo 17 razredov, razvidno pa je, da imajo nekateri razredi čisto malen-kostno število članov, n. pr. II. razred ima ce-lokupno po vseh ekspoziturah samo 56 članov, isto je s III. razredom. Tu bi bilo priporočati Osrednjemu uradu za zavarovanje delavcev v Zagrebu v razmišljenje, če ne bi kazalo morda uvesti samo kakih 5-7 razredov. Bi ne bilo nič zgubljenega, pač pa na delu pri-dobljeno ali vsaj bolj enostavna bi bila razde-litev članstva.

Prosveta.

pr Zbori. Mesečna revija za novo zborov-sko glasbo. Urejuje Zorko Prelovec, izdaja pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«. Izšla je četrta številka, ki prinaša J. Ravnikov moški zbor »Kam si šla?« in St. Premrlov mešani zbor »Polček«. Naši pevski zbori so »Zborov« lahko veseli, ker jim nudijo izbrane težke in lahke skladbe za njihove koncerte in nastope. List se naroča po dopisnici na naslov: Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« v Ljubljani.

pr Slovenske narodne pesmi, nabral in četverglasno postavil Marko Ba j u k. I. zvezek. Pomnožena izdaja. Izdala in založila Nova založba v Ljubljani. Cena Din 26. Ker sta oba zvezka Bajukovih narodnih pesmi, ki jih je svoj čas izdala Glasbena Matica, že davno pošla, je Nova založba založila novo pomno-ženo izdajo. Zbirka obsega 51 zborov, izmed teh 44 moških, 5 mešanih in dva ženska. Na-men, ki ga je hotel doseči profesor Bajuk s to zbirko, je očitno ta, da se naša narodna pesem vzdrži in še oživi v čim širših plasteh. Zato je na eni strani izbral tiste pesmi, ki se splošno najrajejo pojo, na drugi strani pa je harmonizacija kar moč preprosta, tako da vsa-ko skladbo z lahkoto obvlada v glasbeni te-oriji še tako neizvežban zbor. Tudi glasovne moči ne potrebujejo Bajukovi zbori: kvartet z dobrimi glasovi se bo prav tako dobro slišal kot močan zbor. Uprav to dejstvo, da Ba-jukova harmonizacija ne stavi nobenih veli-kih zahtev na zbor, bo znatno pripomoglo, da se bo narodna pesem veliko in pogosto in ob najrazličnejših prilikah pela. Pri vsej svoji pripravljenosti pa Bajukova harmonizacija ni banalna, surova ali dolgočasna, pač pa gladko tekoča in mehka, kar odgovarja značaju slo-venske narodne pesmi. Zbirko najtopleje pri-poročamo.

pr Slavko Savinšek: Poredni sme h. Izdala in založila kmetijska tiskovna zadruga v Ljubljani, 1925. — Knjižica, obsegajoča 31 pesmi in 10 ilustracij, je namenjena, kakor jo pojmujem jaz, otrokom, in sicer, da jo otro-kom beremo. Mladinska literatura je različna, ne samo po vsebini, temveč tudi po tem, ka-teri starosti otrok je namenjena; torej se v kritikah ne sme meriti vse po enem kopitu,

kakor se to navadno godi. Naj pa bodo pes-nitve za mladino take ali take, eno mora biti v njih: doživeti! Oblika jasnovedra, čutna in mikavna. Učinek teh Savinškovih pesmic bo odvisen od tega, kako jih bomo otroku brali. Saj po večini so te pesmice verzne igrice, ne-kateri (Otroci se štejejo, Biba leže, Zastra-zena most, Zlata kolesa) že udomačene med otroki, pa očičene, kultivirane. — Najboljše v celi zbirki pa so: Zlata kolesa, Kadar zvono-vi pritrkavajo, Dirjaj, konjič, dirjaj, dekla-movanka Miklavžev večer, Pet pedi, Bla-žončkova pesem, Večerna molitev ter Na grobu mamice. — Savinšek je realist, njegova realitika pa je včasih preostra, tako, da se na mnogih mestih izpremeni v vsakdanjost. Rabi izraze, kakršnih bi tudi v pesmicah-igricah ne smelo biti, n. pr. kanalja! — Zbir-ka sama se pričena s ponesrečeno pesmico, zato je vtis že takoj malo pokvarjen. Splah je mnogo verzov preveč vsakdanje prozaičnih, česar bi se bil avtor lahko izognil, saj je po-kazal lepo občutenje, ritmiko in notranjo ubra-nost v Pet pedi, Blažončkovi pesmi, Večerni molitvi in — v zadnji — Na grobu mamice. Knjigo je ilustriral talentiran slušatelj praške akademije umetnosti, Miha Maleš. Očividno pa je hitel. Tudi za ilustracije mladinskih knjig velja isto, kar za njih vsebinsko stran: doži-vetje, jasna vedrost in mikavnost. Založba pa se je potrudila za lepo zunanjo obliko in je preskrbela tako otrokom lepo velikonočno darilo. Dr. Ivan Dornik.

— Uspeh cerkvenega koncerta v Zagre-bu. Hrvatski glasbeni zavod je priredil te dni v stolni cerkvi v Zagrebu cerkveni koncert, na katerem je izvajal Pergolesjevo Stabat Mater. Kritika naglašja, da spada ta koncert med najlepše uspehe glasbenega življenja v tekoči sezoni.

pr Češka naravoslovna revija »Vesmir« prinaša v svoji zadnji 3. številki razpravo o flori (rastlinah) v blejski okolici.

pr Obšti deo tražbenog prava. Izšla je važ-na knjiga za pravnike v srbskem jeziku od dr. Čede Maknica, vseučilišnega profesorja. Vsebuje odgovarjajoče tekste francoskega, nemškega in švicarskega državlanskega za-ponika. Izdala knjigarna Geca Kon, Belgrad.

pr Tehnička terminologija. Ta za fizike važna knjiga od prof. Aleksandra Brandta je izšla v srbskem jeziku v Belgradu v izdaji knji-garne Geca Kon.

Narodno gledališče v Ljubljani.

DRAMA:

Začetek ob 20 zvečer.

Četrtek, petek, sobota: Zaprto.
Nedelja, 12. aprila: »Golgotac«. Izven.
Pondeljek, 13. aprila: »Lizistrata«. Izven.
Torek, 14. aprila: Zaprto.

OPERA:

Začetek ob pol 20 zvečer.

Četrtek, petek, sobota, Zaprto.
Nedelja, 12. aprila: »Don Juan«. Izven.
Pondeljek, 13. aprila: »Carmen«. Izven.
Torek, 14. aprila: Zaprto.

Zdravstveni vestnik.

Dr. Fr. Debevec:

Za nove bolnišnice.

Na teritoriju Slovenije je premalo bolniš-nic. Zavodi, ki naj bi nudili trpečemu človeštvu možnost zdravljenja na najbolj primeren način, so zlasti na onih oddelkih, ki jih bolniki največkrat potrebujejo, prenapolnjeni. Mno-gokrat se pripeti, da niti za težko bolnega ni dobiti postelje, ne glede nato, da je na gotovem prostoru primerno le gotovo število mest za pacijente. Na novo prispel bolnike je potem treba zavrniti. Kam naj gredo? V privatno nego, največkrat v barake, v zaduhle prostore, ki so proletarski salon, kuhinja, spalnica ob-enem. Tam naj se moderno zdravijo bolniki, ki niso tako »nujne«: revmatizem, zastarele bronhite, početna tuberkuloza, dolgotrajne ra-ne goleni itd.

Vzemimo, da je popolno finančno kritje za obstoječe zavode za bolnike tu; toda bolniš-nice ostanejo kljub temu prenapolnjene, bolnišnic je premalo in čisto jasno je, da bo si-tuacija v doglednem času postala še gorša. Za-kaj tudi če bodo razne važne krize: stanovanjska, brezposelnosti, pijančevanja, seksualne memorale i. dr. bolj ali manj primerno rešene, vendar je tu še dolga vrsta momentov, ki bodo zanesljivo preskrbeli, da bodo bolniške sobe še nadalje prenapolnjene.

Predvsem izgineva tradicionalni strah in rešpekt pred špitalom. Iz najbolj oddaljenih kotov naše zemlje prihajajo trpeči ljudje, ki skušajo v bolnišnicah najti odrešenja svojih muk in brig.

Raste industrija. In naj bodo tovarne in slična podjetja še tako higijensko urejena, živ-ljenje po tvornicah boleznj ne bo zmanjšalo, temveč pomnožilo.

Ljudsko življenje se za slučaj bolezni bolj in bolj sistematski ureja. Tu so bolniške bla-gajne, razne zavarovalnice, higijenski zavodi za deco in matere, poliklinike za šole, razni drugi ambulatoriji, zavodi za alkoholičarje, psi-halnice, instituti za slepe in gluhoone ter vsi različni forumi, s katerih se daje človeštvu pouk, kako se naj ravna in kam se naj obrne, ko ga zgrabi bolezen.

Čim več je takšnih in sličnih ustanov, tem večje je število onih, ki iščejo zatočišče v teh

zavodih, ne morda zato, ker bi število bolnikov ali poškodovancev tako zelo naraslo, temveč zato, ker je vsem prizadetim z usmiljeno roko pokazana pot do vrat, iz katerih mu bodo učenost in sočutje skušali storiti vse, kar bo mogoče, za njegovo telesno in duševno dobro.

Končno je treba še omeniti, da nova od-kritja na polju medicine, tako glede postauka kakor terapije bolezni neprestano razširjajo področje samaritanskega delovanja.

Ti in vsi ostali momenti naj nam bodo jasen opomin, da nam ne preostane prav nič drugega kakor: graditi je treba nove zavode za bolnike, bodisi povsem s temelja, bodisi z razširjenjem oziroma izpopolnjenjem že ob-stoječih ustanov.

Sedaj nastane vprašanje: Kje naj se zide in kako? Eno je jasno. Treba je novih bolnič-zlasti v provincijalnih centrih. Kako naj z mir-nim očesom gledamo, da prihajajo bolni ljudje po več ur daleč, n. pr. nekje iz kočevske oko-lice najprvo na vlak in nato v daljnjo Ljub-ljano? Za območje kočevske proge, približno od Grosuplja preko Kočevja do Kolpe je nujno potrebna bolnišnica večjega obsega (z restri-gramim številom običajnih oddelkov popolne bolnice, kakršne so po večjih mestih). S tem bi se deloma razbremenila ljubljanska bolniš-nica, ki je doslej prevzemala ves dotok bolni-kov s te strani, predvsem pa bi storili na ta način svojo dolžnost napram onim neodkritim kotom, kjer so doslej ljudje trpeli in umirali po željah odnotne prirode.

V Novem mestu bi se morali izpopolniti tamkajšnji zdravstveni zavodi.

Notranjski del bi ostal še nadalje navezan samo na Ljubljano; Postojna s svojo bolnico je pod Italijo.

Za Gorenjsko je nujno potrebna bolnica v istem obsegu kakor za kočevsko območje. Kje naj se zgradi, to vprašanje je lahko rešiti.

V Ljubljani naj bi se predvsem izpopolnili oziroma razširili že obstoječi oddelki bolnice.

V štajerskem delu naše ožje domovine bo treba storiti še mnogo več nego pri nas. Bilo bi dobro, da zdravnik, ki tamkajšnje prilike dobro pozna, skieira v ta namen mal načrt. Brezpogojno se bodo morale popolnoma izpo-polniti že obstoječi zdravstveni zavodi v Ma-riboru in Celju. Infekcijski, nevrološko-psihi-atricni ter očesni oddelek pridejo najprvo v poštev. Nekdo naj n. pr. nenadoma oboli nekje v Premurju na akutni psihozi in potem vozi ti siromak njega, besnega reveža, v daljnjo Ljubljano!

Znaten del naših bolnikov gre v danih pri-likah v zagrebške bolnice. (Dolnje naše Po-savje, zlasti okolica Brežice-Krsko-Kostanje-vica.) V vsakem pogledu bi bilo najlepše, da svojim rojakom v nesreči pomagamo sami. Služboval sem v Zagrebu in opazoval odnotne razmere in če že drugih stvari ne omenjam, to vsaj lahko rečem, da se prisotnost Sloven-cev v Zagrebu najbolj izrazito javlja pri za-grebški policiji in v zagrebških bolnicah.

Vse torej kriči po tem, da moramo graditi nove domove samaritanstva. Neglede nato, ali se to zahteva bolj ali manj glasno, tu so gola dejstva, ki vpijejo še preveč glasno, dejstva, da ljudje trpe in umirajo, ker nimajo še prave priložnosti, da si poiščejo v bridkih trenotkih one moderne pomoči, ki lahko stori toliko do-brega.

Oglasil se bo ta ali oni: Vse prav in lepo, če pa kreditov ne dobimo! — Vemo, potrebni so mnogi milijoni. Tudi se ne da napraviti vse naenkrat. Toda vselej, predno mislimo na ka-koršnokoli pomoč onim potrebnim, ki uživajo blagor zdravja, mislimo najprej na to, da re-šujemo siromake, ki vzdihujejo v boleznih.

Mnogo ljudi žal nima pravega pojma o velikih zahtevah medicine. Glas zdravnikov in vseh drugih, ki imajo z bolniki opraviti, se na-vadno razgubi med vrvečo množico brez glo-bokejšega utisa.

Če bi pa vsakdo od te množice videl trp-ljenje in muke, ki jih ne vidi, občutil bolečine, ki jih poln zdravja ne občuti, potem pač ne bi bilo potrebno boriti se za naglo udejstvitev omenjenih zahtev.

Ne držimo torej rok navzkriž, temveč ob vsaki priložnosti skušajmo storiti za trpeče človeštvo vso svojo dolžnost.

NEKAJ STATISTIKE IZ FRANCIJE.

Statistični urad za Francijo je, kot poroča Journal des Débats od 25. marca t. l., začel objavljati številke o gibanju prebivalstva v l. 1924.

Rezultati Francozov ne navdajajo s posebnim veseljem in optimizmom. Število rojstev, ki jih je bilo v 1923 94.871, je padlo na 72.216, kar je relativno najmanjše število v letih 1920 do 1924, vendar pa večje od onega v letih 1901 do 1913, ki se je gibalo okrog 58.000.

L. 1923. je bilo na 10.000 prebivalcev 191 rojstev, v l. 1924. pa 192. Slučajev smrti pa leta 1923. na 10.000 170, v l. 1924. pa 173.

Zanimivo je gibanje števila porok: 1923 — 356.501; 1924 — 355.923; 1922 — 383.220; 1921 456.211; 1920 — 628.869. Pomniti moramo, da so bila leta 1920 in 1921. po vojski prva.

Število razporok se znižuje polagoma: leta 1923 jih je bilo 23.599; 1924 — 21.023.

Journal našteva tudi okraje, ki imajo naj-višje število rojstev, tako Pas-de Calais 306 na 10.000; Aisne 285; Moselle 235; Meurthe et Moselle 245; Meuse 244; Marne 240; Ardleure 232; Cotes du Nord 230. »Ti okrajji zaslužijo, da jih vpišemo na častno diplo-mo naše dežele. Naj bi tudi drugi sledili njih zgledu!

Gospodarstvo.

Mlekarstvo na Finskem.

Mlekarstvo na Finskem je zelo starega izvora. Iz finske zgodovine posnemamo, da so obrežni prebivalci kraja Unsimag plačevali davke z maslom. Ze v petdesetih letih pr. stol. je bilo ustanovljeno na velikih posestvih mlekarne. V osemdesetih letih so uvedli prve separatorje. Zlasti so cvetele nakupovalne mlekarne v letih 1895—1902, katerih je bilo okoli 1000. Tedaj pa so začeli živinorejci sami ustanovljati zadružne mlekarne.

Sedaj je zadružna forma izpodrinila vse druge oblike. Večinoma so zadruge majhne. Po statistiki iz leta 1921. je imelo 45 odstotkov vseh zadrug manj kot 60 članov in le 25 odstotkov nad 150 članov. Mleko plačujejo po maščobi in upoštevajo tudi njegovo kvaliteto po posebni metodi, katero je upeljal profesor Orla-Jensens. Na ta način se je kvaliteta mleka izboljšala. V letu 1922. je bilo na Finskem 541 mlekarških zadrug s 52.000 člani, ki so imeli 340.000 krav. Od l. 1912. se posveča velika briga izobrazbi domačih sirarjev. Ustanovljenih je bilo 5 učnih zavodov in zadruge so se oprijele izdelovanja trdega sira. Sedaj se že predeluje 8 odstotkov dobavljenega mleka v sir. V letih 1921. so izdelale zadruge 11.900.000 kg masla in 7.700.000 kg sira. Celokupni promet z mlečnimi izdelki je znašal 503 milijone finskih mark. S sirarnami so v zvezi zavodi za prašičjerejo. Nekatere mlekarne posedujejo žage, elektrarne in celo parnike.

Mlekarke zadruge so organizirane v zvezah, katere nastavljajo mlekarke inštruktorje, strojne mojstre in nadzorujejo mlekarke šole; vsak teden poročajo mlekarškim o stanju cen in izdelujejo letno statistiko.

Vsaka mlekarška zveza prireja letno razstave in premovanja. Zveze ne potrebujejo sedaj več državnih subvencij. Za izvoz mleka je bilo leta 1913. ustanovljeno v Hanko državno kontrolno mesto. V letu 1923. je bilo 65 odstotkov izvoženega mleka prvovrstno, 35 odstotkov pa drugovrstno. Trgovina z maslom je bila do l. 1903. v privatnih rokah. Zaradi nekonvencionalnih cen so mlekarne organizirale ves izvoz masla »Valio« v Helsinki (t. j. eksportni urad mlekarne), ki je začel poslovati leta 1906. Članice tega urada so samo mlekarške zadruge. Ta urad ima svoje zastopnike po konzumnih centrih srednje Evrope. Ta urad izvažajo letno 85 odstotkov vsega izvoza masla iz Finske. Za prodajo mleka doma je »Valio« ustanovil v Helsinki, Viipuri in Turku moderne mlekarne, potem kemično bakteriološki laboratorij, veliko knjižnico in izdaja mlekarški časopis »Karjantuote«. Urad vzdržuje tečaj za preizkus masla, kjer seznanja mlekarje z napakami mleka. S tem, da se mlekarne dobavljeno mleko plačuje po kvaliteti, s čemer se dosega vedno izboljševanje kvalitete. Najboljšim strokovnjakom dajejo štipendije, da gredo v inozemstvo. »Valio« ima tudi mlekarškotehnični odsek in gradbenotehnični odsek in vzdržuje v Helsinki (Helsingfors) edino višjo mlekarško šolo. Poslevodeči ravnatelj je dr. F. M. Pietkaeniemi. Na švedskem ozemlju Finske se nahaja enaka organizacija kot centrala mlekarških zadrug, ki obsega 25 zadrug in je imela v l. 1921. prometa 31 milijonov finskih mark.

Še zadružna organizacija je povzročila ogromni razvoj finskega mlekarstva in njegovo vsestransko napredovanje.

g Svinjski sejem 4. t. m. v Celju. Prignalo se je 150 prašičev. Cene 6—7 tednov stari od 100—150 Din, 7—8 tednov od 130—150 Din, 9—10 tednov stari 200 Din. 6 mesecev stari od 500—550 Din. Kupčija je bila srednje živahna.

g Prvi živinski mesečni sejem, ki se je vršil 6. t. m. v Celju je bil vzlic slabemu vremenu precej živahen. Prignalo se je 51 glav živine, in sicer: 1 bika, 12 volov, 28 krav, 1 tele, 7 telic in 2 konja. Cene žive teže za 1 kg: voli 11—12 Din, krave 5—7 Din, telice 11—11.75 Din.

g Konkurz. O imovini Tvornice emajliranih peči Lutz, d. z. o. z. v Domžalah je razglašen konkurz.

g Poravnalno postopanje o imovini zapuščine po pokojnem Maksu Kopitarju v Cerknici je uvedeno poravnalno postopanje.

g Odobrena poravnava. V poravnalni zadevi trgovke Stefanije Vrtkove v Ljubljani je postopanje končano, ker je poravnava pravomočno odobrena.

g Nov narek. Ker se v poravnalni zadevi Viktorja Peterca, trgovca v Brežicah pri naroku 31. marca t. l. za poravnalni predlog ni dosegla potrebna večina, se je odredil nov narok na dan 15. aprila 1925.

g Občni zbori. Ilirska posojilnica, r. z. z. o. z. v Ljubljani 20. aprila 1925; Zadružna gospodarska banka, d. d. v Ljubljani 30. aprila 1925. Vinaria, d. d. vinogradnikov v Ptuju 3. maja 1925.

g 21. zbranje 4 in pol odstotnih zastavnih listov in 4 in pol odstotnih komunalnih zadolžnic Kranjske deželne banke se bo vršilo dne 15. aprila 1925. Izrebalo se bo nom. 7800 K 4 in pol odstotnih zastavnih listov in nom. 34.900 K 4 in pol odstotnih komunalnih zadolžnic.

g Likvidaciji. Pašna zadruga za občino Križah v Križah se je razdružila in prešla v likvidacijo; ravno tako je prešla v likvidacijo Splošna gospodarska zadruga za Slovenijo, r. z. z. o. z. v Ljubljani. Upniki se pozivljajo, naj prijavijo terjatve.

g Francoski frank na londonski borzi močno niha. V soboto je notiral 9185, je padel potem na 9165, se popravil na 9250 in je v ponedeljek zaključil z 9315.

g Stanje posevov v prvi polovici marca t. l. Poljedelsko ministrstvo je te dni objavilo izkaz o stanju posevov v času od 1. do 15. marca 1925., v katerem pravi med drugim: Ozimina je prezimila povoljno in je začela zelo dobro napredovati. Splošno stanje za celo državo se giblje med dobrim in zelo dobrim. Ozimina v mariborski in ljubljanski oblasti stoji dobro oziroma prav dobro. Pomladni posevi so se sejali v teku meseca februarja in se zelo dobro razvijajo. Radi vlažnega vremena je odvrnjena nevarnost od poljskih miši, ki so v suhih zimskih mesecih povzročile v ljubljanski in mariborski oblasti veliko škodo ozimini. Zdravje in prehrana živine v celi državi je zelo dobra.

Borze.

Dne 8. aprila 1925.

DENAR.

Zagreb. Pešta 0.0855—0.0875, Berlin 14.6950—14.8450 (14.6750—14.8250), Italija 2.52625—2.55626 ((2.5070—2.5370), London 295—298 (295.03—298.03), Newyork 61.37—62.37 (61.23—62.23), Pariz 3.19—3.20 (3.1550—3.2050), Praga 1.8250—1.8550 (1.8225 do

1.8525), Dunaj 8.63—8.83 (8.63—8.83), Curih 11.9250—12.0250 (11.89—11.99), Amsterdam 24.57—24.8750.

Curih. Belgrad 8.3750 (8.40), Budimpešta 0.0072 (0.0072), Berlin 1.2330 (1.2330), Italija 21.22 (21.20), London 24.7750 (24.79), Newyork 517.70 (518), Pariz 26.60 (26.60), Praga 15.3375 (15.35), Dunaj 72.90 (72.65), Bukarešt 2.45 (2.45), Sofija 3.7750 (3.7750).

Dunaj. Devize: Belgrad 11.445, Kordanj 130.40, London 33.96, Milan 29.04, Newyork 709.35, Pariz 36.52, Varšava 136.20. — Valute: dolarji 707.60, angl. funt 33.82, franc. frank 36.46, lira 29.10, dinar 11.42, češkosl. krona 20.99.

Praga. Devize: Lira 138.50, Zagreb 54.65, Pariz 173.75, London 116.80, Newyork 33.80.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Ljubljana. 7% investicijsko posojilo iz leta 1921 61 (denar), 2½% državna renta za vojno škodo 159 (denar), Celjska posojilnica, Celje 209—211, Ljubljanska kredinca banka, Ljubljana 217 (denar), Merkantilna banka, Kočevje 110—126, Prva hrvaška štedionica, Zagreb 830—838. Kreditni zavod za trg. in industrijo, Ljubljana 190—200, Strojne tovarne in livarne, Ljubljana 120—123 (zaklj. 120), Trbovelj. premogokopna družba, Ljubljana 402—417, Združene papirnice Vevče 100 do 106, Nihag, d. d. za ind. i trg. drvom, Zagreb 50 (denar), Stavbna družba, Ljubljana 265 do 280.

Zagreb. Hrv. esk. banka, Zagreb 105 do 106, Hrv. sveopća kred. banka, Zagreb 105 do 110, Hrv. slav. zem. hip. banka, Zagreb 58—59, Jugoslav. banka, Zagreb 99—100, Slavenska banka, Zagreb 75, Prva hrv. štedionica, Zagreb 830—840, Ljubljanska kred. banka, Ljubljana 217—230, Dioničko društvo za ekspl. drva, Zagreb 43, Hrv. slav. d. d. za ind. sečera, Osijek 645—650, Gutman 430 do 440, Slavonija 54—55, Trboveljska premogokopna družba, Ljubljana 400—410, 7% drž. invest. pos. 61—62, Vojna odškodnina 159 do 159.50.

Dunaj. Zivnostenska banka 832.000, Alpine 384.500, Greinitz 138.500, Kranjska ind. družba 452.000, Trboveljska družba 446.000, Hrvatska eskomptna banka 119.000, Leykam 123.000, Hrvatsko-slav. dež. hip. banka 64.000, Avstrijske tvornice za dušik 161.000, Gutman 505.000, Mundus 840.000, Slavonija 61.200.

BLAGO.

Ljubljana. Les: Remeljni, 98-98, 78-78, 60-60, 4 m dolžine, paral., monte, 120-120, 5 m dolžine, fco meja 660 (denar). Plohi, 50, 40 mm, paral., monte, 4 m dolžine fco meja 650 (denar). Cerovi krliji, 2 m dolžine, od 25 cm deb., fco nakladalna postaja 12 vag. 18—18 (zaklj. 18). Bukova drva, 1 m dolžine, dobro napolsuha, fco meja 25 (blago). — Žito in poljski pridelki: Pšenica Rosafé, 79-80, fco Postojna tranz. 460 (blago). Otrobi pšenični, drobni, juta vreče, par. Ljubljana 195 (blago). Koruza promptna, par. Ljubljana 212.50 (blago). Koruza promptna, mešana, par. Ljubljana 197.50 (blago). Koruza promptna, par dol. post. 1 vag. 205—205 (zaklj. 205). Krompir rdečkast, fco štaj. postaja 140 (blago). Krompir beli, fco štaj. postaja 125 (blago). Krompir rumeni, fco štaj. postaja 110 (blago). Bučne peške, neresetane, rinfusa, fco hrvaška postaja 560 (blago). Fižol mandalon, fco Ljubljana 310 (denar).

Novi Sad. Pšenica 460, ameriška 440 do 445, moka bazis »0« 650—665, kuruza 160 do 170, za maj 180, za julij 195. Položaj živahnejši.

Misijonski vestnik.

Gg. župnikom v DŠV. DŠV (Družba za širjenje vere) v ljubljanski škofiji je že lansko leto obljubila, da bo župnijam, ki bodo to misijonsko družbo organizirale po desetinih, naročila misijonsko glasilo »Katoliški misijonik« na svoje stroške, če bo mogoče. Ta možnost je zdaj nastopila. Zato zdaj župnijskim vodnikom DŠV, ki so po pravilih župniki ali pa po njih pooblaščenih duhovniki, ki ste DŠV organizirali po desetinih (skupinah desetih članov), sporočamo: Ako hočete, smete za vsako desetino naročiti po en izvod »Katol. misijonik« ali na svoj naslov ali pa kar na naslov desetnikov in desetnic. Ti bodo poskrbeli, da bo dobil list v roke vsak član desetnice, nazadnje pa ostane njihova last. Plačajte te izvide kar sami iz nabrane članarine s položnicami listove uprave. Tako boste imeli potrebn pregled, škofijskemu svetu pa pripravite delo. Če naročite list takoj, bo uprava lista toliko več tiskala; morda Vam bo mogla poslati tudi dosedanje številke drugega letnika. — Kjer DŠV še niste ustanovili, nujno prosimo, da to storite vsaj letos! Saj ni treba shodov in zborov: nekaj vnetih misijonskih prijateljev povabite in jim tiskovine razdelite in je narejeno. Tiskovine (knjižice, pole, sprejemnice, polčnice) smo vsem župnijam poslali; če jih še rabite, jih naročite pri ordinariatu. Potrebna pojasnila o DŠV je prinesel tudi škof. list 1924, 107. V svetem letu bodimo vneti za sveta dela! — Škofijski svet DŠV v Ljubljani.

OBLEKE gotove in po meri, kupiš najugodnejše pri tvrdki LOZAR & BIZJAK, Sv. Petra cesta 20.

Naznanila.

Občni zbor »Društva slovenskih sodnikov v Ljubljani« se vrši v nedeljo dne 10. maja t. l. ob 10. dopoldne v dvorani št. 79 justične palače z običajnim dnevnim redom. Na razpravi bodo tudi »Zakon o sodijama; zakon o ustroju sodišč« in materijalni položaj sodnikov. Odbor vabi k zanesljivi obilni udeležbi. Predloge je prijaviti 14 dni poprej pri odboru; vsak član sme sprejeti največ 5 pooblastil (§§ 15 in 17 društ. pravil). — Odbor »Društva slovenskih sodnikov« v Ljubljani.

Društvo trgovskih potnikov in zastopnikov za Slovenijo v Ljubljani se tem potom najlepše zahvaljuje gg. Rebeuschegu, lastniku hotela »Pošta« v Celju, Lacknerju, hotelirju v Črnomlju, Dolničarju, kolodvorskemu restavraterrju v Ljubljani, ter Hotelski družbi v Celju za naklonjenost in nakazilo ustanovnine ter priporočila vsem potnikom članom, da posejajo predvsem gori navedene hotele oziroma restavracije.

Organizacija strojnih in stavbnih tehnikov v Ljubljani ima svoj širši sestanek v nedeljo dne 12. t. m. ob 9. dopoldne pri Mraku, Rimska cesta. — Odbor.

Glavna skupščina ljubljanskega oblastnega odbora Rdečega križa se vrši v sredo, dne 15. aprila 1925 ob 6. uri zvečer v posvetovalnici ljubljanskega magistrata. Dnevni red običajen. Odbor vabi članstvo k polnoštevilni udeležbi.

Zadruga sobo-črkoslkarjev, pleskarjev in hčarjev v Ljubljani naznanja, da se vrše redne vajeniške preizkušnje v drugi polovici me-

Ljubezen in zlato.

Angleški spisal Jack London, prevel J. M.

(Dalje.)

Zdajci je ustavil konja, kajti poleg vrelca se je vzdigala divja kalifornska lilija. Bila je čudovita cvetlica, ki je rasla tamkaj kakor v katedralski ladiji visokega drevja. Njeno steblo, najmanj osem čevljev visoko, se je vitko dvigalo naravnost v zrak, do dveh tretjin svoje visokosti zeleno in golo, nato pa se je razraščalo v gručo snežno belih voščenih zvončkov. Na stotine je bilo teh cvetov, ki so vsi poganjali iz enega stebela nežno mirni in eterično zdrobljivi. Še nikoli ni Daylight videl tak takega. Pogled mu je počasi odplaval od cvetlice na vse, kar jo je obdajalo. Vzel je klubok z glave, kakor da bi ga obšlo neko nejasno pobožno čuvstvo. To je bilo nekaj vse drugega. Tu ni bilo prostora za preziranje in zlo. Vse je bilo čisto in sveže in krasno — nekaj, kar je moralo vzbuditi spoštovanje. Bilo je kakor v cerkvi. Ozračje je bilo kakor sveta tišina. Tukaj je človek občutil vzpodbudo za plemenitejšo reči. Mnogo vsega tega in še več je prevečevalo Daylightu srce, ko se je oziral okoli sebe. Ampak to ni bil dojem njegovega duha, bilo je zgolj čuvstvo, ne da bi o tem sploh kaj razmišljal.

Na strmem obronku nad studencem je rasla nizka praprota, višje zgoraj pa večja praprota in perotnice. Tupstam so ležali veliki, za mahom poraščeni štori padlih dreves, ki so se polagoma pogrezali v gozdno prst. Na drugi strani, na nekoliko bolj prostem prostoru, je visela divja trta in petelinček s štirih grčavih hrastov. Siva veverica se je priplazila iz za veje in ga gledala. Od nekod je prihajalo daljno tikanje žolne. Ta glas ni kalil tišine in svetega strahu prostora. Mišni gozdni šumi so izpopolnjevali svetoto. Rahlo žuboreče pljuskanje studenca in siviloslek drevesne vevice je bilo kakor merilo, da se z njim meri tišina in nepremični mir.

»Milijon milj bi bil lahko daleč od kjersibodi,« je Daylight zašepetal sam pri sebi.

Vedno pa se mu je pogled vračal k čudoviti liliji poleg žuborečega vrelca.

Privezal je konja in taval peš med gričevjem. Vrhove so mu venčale stoletja stare balzamove smreke, obronki pa so bili poraščeni s hrastmi, madroñami in domačo česmino. V malem globokem canonu, ki se je vil med gričevjem je raslo pravo rdeče drevje. Tukaj ni našel prehoda za svojega konja in se je vrnil k liliji ob studencu. Izpotikajoč se in opotekajoč je vodil žival za seboj po griču navkreber. Ves čas je praprotje delalo preprogo na njegovi poti, gozd se je vedno vzpenjal z njim in nad njim, in ves čas mu je čisto veselje in prijetnost obhajalo občutke.

Na grebenu je prišel skozi čudovito goščavo mladih madroñov z zametastimi debli in je došel na odprto pobočje, ki je vodilo nizdol v malo dolinico. Solnce mu je izpočetka jemalo vid s svojo bliščobo, in ustavil se je in počival, ker je močno sopal od narpone poti. Takega kratkega dihanja ni poznal niti iz davnih časov, niti takih miši, ki so se tako hitro utrudile ob hoji vkreber. Majhen potok se je vil po dolini po majhnem travniku, ki je bil do kolena visoko poraščen s travo in modrimi in belimi cvetlicami. Pobočje so pokrivali maripoze (lilije) in divjimi hijacint in konj je počasi stopal nizdol z opreznimi koraki in nejevoljno hojo.

Ko je prekoračil potok, je sledil rahli travji stezi preko nizkega, skalnatega griča in s trto obraščene gozda manzanite, in je došel do druge dolinice, po kateri je skakljali drugi s travniki obrobljen potoček. Konju je izpod gobca planil zajec iz grma, preskočil potok in izginil na nasprotnem s prillikavim hrastovjem poraščene obronku. Daylight je občudujoč gledal za njim, ko je jezdit naprej proti oglavju travnika. Tu je prepadil rogovilastega srnjaka, ki je kar plaval preko travnika, se vrgel čez plot iz kolov in še vedno plavajoč izginil v prijaznem grmičevju na drugi strani.

Brezmejno je bilo Daylightovo veselje. Zdela se mu je, da še nikoli ni bil tako srečen. Njegova nekdanja vzgoja v gozdu se je vzbudila in vse ga je napeto zanimalo — mahovje po drevju in vejah, šopi omele viseče s hrastov, gnezdo povodne podgane, vodna kreša, ki je poganjala po zavarovanih vrtincih potoka, metulji, ki so letali po solncu in senci, modre šoje, ki so švigale v pestrih barvah po gozdnih hodnikih, kakor palčki majhne ptice, ki so skakljale med grmovjem in posnemale petpedikanje prepelice, žolna z rdečkastim šopom, ki je prenehala s svojim trkanjem in sklonila glavo na eno stran, da si ga ogleda. Ko je prekoračil potok, je nameril na rahlo sled kolovoza, ki so ga uporabljali očividno pred enim rodom, ko so po travniku posekali hrastovje. Našel je kraguljevo gnezdo na najvišjem, od strele razcepjenem vršičku šest čevljev visokega rdečega drevesa. Konj se mu je izpotaknil nad nekoliko velikim gnezdom napol doraslih prepelice in po zraku se je glasilo vreščanje njihovih bega. Ustavil se je in opazoval mladiče, ki so mu izginevali pred očmi, in poslušal skrbne glasove starih, skritih v goščavi.

»Vse to gotovo prekaša vse vile in letne dvorce ob Menlo Parku,« je dejal na glas, »in če me kdaj prime hrepenenje po življenju na deželi, sem vsak čas pripravljen odzvati se.«

Stari kolovoz je držal do seči, kjer je raslo grozde na kakih deset oralih vinski rdeče zemlje. Sledila je kravja steza, drevje in goščave, nato pa se je spustil po obronku navzdol do južnovzhodnega razgleda. Tukaj je stala nad velikim gozdnim čaonom majhna farmarska hiša, obrnjena proti dolini Sonoma. S skednjem in zunanjimi poslopji se je stiskala v kotiček v pobočju, ki ga je ščitil pred zahodnim in severnimi vetrovi. Prostor, ki ga je izjedla voda v obronku, je tvoril majhen raven vrt za zelenjavo. Zemlja je bila mastna in črna, in vode je bilo obilo, ker je videl več odprtih vodnih pip, iz katerih je tekla voda.

(Dalje sledi.)

Ai ste poravnali napočino za slovenca? **POVRATOK** iz omlinotvora in pravod 925 IT

seca aprila. Nekolkovane prošnje s priloženimi izprijevili obrtno nadaljevalne šole je predložiti do 15. aprila t. l. pri združenemu načelniku Špeletu, Rimska cesta 16. — Čas preizkušnje se določi in sporoči reflektantom pravočasno. — Odbor.

Prostovoljno gasilno društvo Lavarea priredi vrtno veselico dne 17. maja 1925 in prosi sosedna društva, da bi ne prirejali veselice na isto nedeljo. — Odbor. 2355

Turistika in sport.

Osrednji odbor Slovenskega planinskega društva v Ljubljani naznanja, da se vrši redni občni zbor SPD v petek, 17. aprila ob 8. uri zvečer v dvorani »pri Levu« na Gosposvet-

ski cesti s sledečim dnevnim redom: 1. nagovor načelnika, 2. poročilo blagajnika, tajnika in revizorjev, 3. volitve celokupnega odbora in preglednikov računov, 5. sprememba pravil, 5. samostojni predlogi, 6. slučajnosti. Predsedanek članov SPD, na katerem bo pomenek glede kandidatur, bo v četrtek 16. t. m. ob isti uri »pri Levu«.

Dunajska »Ostmark« odigra v Ljubljani v nedeljo in ponedeljek dve nogometni tekmi z Ilirijo, kar obeta lep sportni užitek. Ostmark pripada dunajski profesionalni ligi, moštvo sestoji brez izjeme iz igračev po poklicu in predstavlja v vsakem oziru prvorazredno moštvo. Iz Ljubljane nadaljuje turnejo preko Zagreba v Subotico. Ilirija se nada, da bo mogla nastopiti o Veliki noči z znatno

ojoženim moštvom, ki bo sposobno resno ogroziti pričakovano zmago Dunajčanov.

Kolesarske dirke v Ljubljani. Za velikončne praznike priredi kolesarska sekcija SK Primorje kolesarske dirke, ki vzbujajo med sportno publiko, pa tudi med nesportniki, veliko zanimanje. Z ozirom na mnoge prijave najboljših zagrebških dirkačev je pričakovati med temi in našimi dirkači ostre borbe. Z zmagovalce posameznih točk so razpisane lepa darila in kolajne. Nekatere tvrde so stavile boljšim dirkačem na razpolago kolesa svojih tovarn. Med drugimi je tvrda O. Zuzek darovala dirkaču, ki doseže na Pegout-kolesu najboljši čas, lepo medaljo. Program obsega sledeče točke: V nedeljo dne 12. t. m.: I. Častni krog, II. Novinci 5 krogov — 2 km,

III. Juniori 5 krogov — 2 km, IV. Seniori 5 krogov — 2 km, V. Glavna dirka 25 krogov — 10 km, VI. Damska dirka 5 krogov — 2 km, VII. Vojaška dirka 5 krogov — 2 km, VIII. Dirka pomožnih motorjev 25 krogov — 10 km, IX. Dirka v parih (po vzorcu šestdnevni dirki) 50 krogov — 20 km, X. Handicap 10 krogov — 4 km, XI. Tolažilna dirka 5 krogov — 2 km. Dirke se vrše oba dni na tekališču SK Primorje ter pričnejo ob 14.30. Natančnejši program objavimo v prihodnjih dneh. Prijave s prijavnino naj se pošiljajo na Kolesarsko sekcijo SK Primorje, Narodna kavarna do 11. t. m. zvečer. Istotam se sprejemajo tudi ustmene prijave od 15. do 13. ure. Predprodaja vstopnic od danes naprej v trafiki Sever, Šelenburgova ulica.

Kmetiško DEKLE
pešeno, ki zna šivati, kuhati in sploh vsa hišna dela želi poštene službe kot pomočnica šivilji, ali k družini brez otrok za vsa hišna dela. — Naslov pri upravi »Slovenca« pod števil. 2335.

Služba OBČ. TAJNIKA
se ODDA v večji občini v ljubljanski okolici. Obrazložene prošnje in informacije pri upravi »Slovenca« pod števil. 2269. Plača po dogovoru, stanovanje prosto.

Pekovski VAJENEC
ke sprejme — tudi z vso oskrbo. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod števil. 2356.

Od ministrstva za trgovino in obrt koncesionirana

KROJNA ŠOLA
Židovska ulica 5. — S 14. aprilom se prične nov spec. damski tečaj za kostume in plašče, lahke letne obleke in bluze. Znižana cena tečaja. — Ugodni plačilni pogoji. Izdelovanje vseh vrst krojev za dame in gospode.

Žensko kolo
predvojno blago, in mali vrtni STROJ po nizki ceni naprodaj v Jerenovi ul. 6.

»Kmetiška družba za Slovenijo« je dosegla 14kratno kolto, semena s semenskim krompirjem »JUBEL«, ki ga je dobavila turka Ernst OSJANDER, Guštanj.

Vse vrste pristna VINA se kupi najbolje in najceneje pri vln. posredovalnici Ivan KLEMSCH, Maribor, Aleksandrova cesta 12/II. Posredovanje proti najnižji proviziji. 2238

POLENOVKA
ANTON VERBIČ
LJUBLJANA.

MODRA GALICA
ZORA
Ljubljana
Krajiška Petra trg 2

Šamot - oveko
in ŠAMOT-MOKO (teško) priporoča F. HOČEVAR — Ljubljana, Dunajska c. 36.

TALMONE ČOKOLADA
IPAK NAJBOLJA
Zahtevajte jo povsod!

Čevljarški pomočnik
dobi trajno delo; zmožen mora biti finih šivilskih del, tudi »Kontes«; oziram se samo na prvovrstno moštvo. Za hrano in stanovanje je preskrbljeno, nastopi lahko takoj. Naslov v upravi pod: »Prvovrstna« števil. 2357.

DVE SOBI
s posebnim vhodom, 1 lepo opremljeno, 1 prazno manjšo, v novi hiši, blizu elektr. železnice, oddem. — Istotam naprodaj zaboj s ključavnici, pripr. za selitev. — Vprašanja: Ribniška ul. 232, Novi Vodmat. 2318

SREBRNE KRONE
kupujem. Ponudbe na upravo ista pod: »Krone« 2316.

Svileni klobuki
okrašeni, od 200 Din naprej v raznih barvah prodaja
MINKA HORVAT
modistka
Ljubljana, — Stari trg 21.

Tvrdba F. in I. GORIČAR
LJUBLJANA :: Sv. Petra cesta števil. 29
nudi po jako nizkih cenah sledeče predmete:
SRAJCE za gospode, najfine, šifon, pliš, prsa, 95—100 D
SRAJCE mod., z 2 ovratnikoma, fini ž. cešir 100—110 D
SRAJCE sportne, panama, bele in drap . . . 95 Din
SRAJCE pisane, s prišitimi ovratnikom . . . 55—70 D
Dalje: spodnje bluze iz molino, platna in gradina, kakor tudi razno damsko perilo, žepne robce, kravate, nogavice ter razne druge potrebščine in modne predmete.
Lastni izdelki! Prvovrstno izdelano!

Plačilna natakarica
dobra mošt., se sprejme v KAVARNI STRITAR.

Kitarska šola
35 Din. — Založila MINKA MODIČ, Ljubljana, Kopljarjeva ul. 1. — Istotam NOTE Frajtove edic. od 3 Din dalje.

Suhe mavrone ali smirčke
kupujemo. Koper, smo tudi za suhe gobe jureku.
Sever & Ko.
Ljubljana.

Otroški vozički
sportni in luksuzni po najnižji ceni in največja zaloga. Prodaja na obroke, ceniki franco. **Tribuna F. B. L.**, tovarna dvokoles in otroških vozičkov Ljubljana, Karlovska cesta 4.

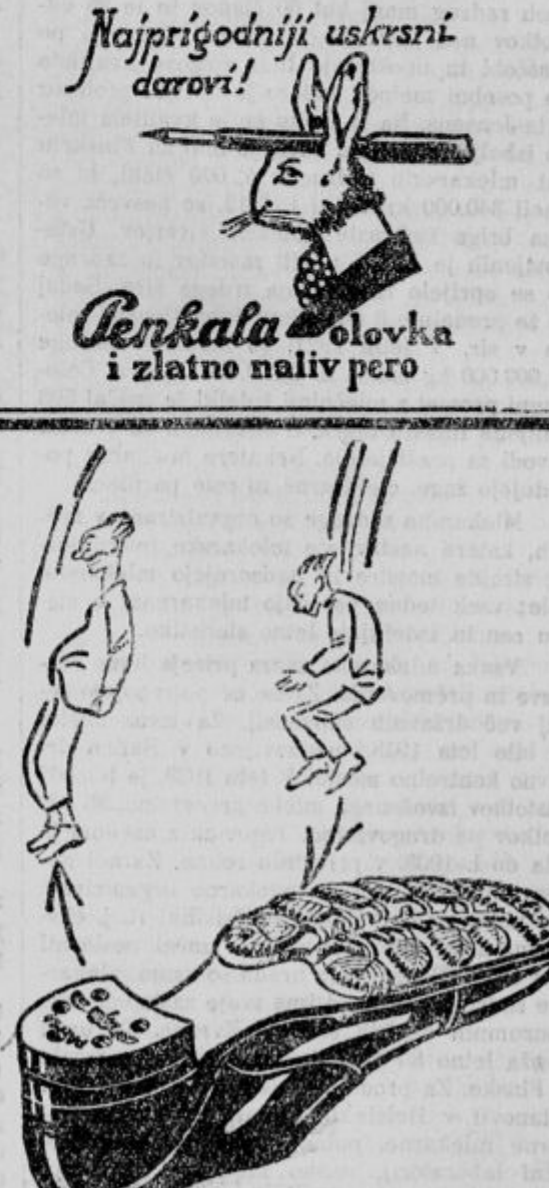
Plačujejo se
najvišje cene za srebrne krone in dolarje, zlato in vrednostna papirja. — Cenil. ponudbe pod »Srebro« na upravo »Slovenca«. 2282

Smodnik!
se zomet dobi.
FR. STUPICA
LJUBLJANA
Gospodarska cesta 1.
Traverze.
Beton. in drugo železo.
Najboljši portland CEMENT.
Poljedelski STROJI. JERMENI.

Vsem znancem sporočamo, da je gospa **Marija Hočevar** stara mati Ivana Menceja, strojevod. drž. žel. v 74. letu starosti, dne 7. aprila ob 17 mirno v Gospodu zaspala. — Pogreb se vrši danes, 9. aprila ob 15 iz Hiralnice k Sv. Križu. Ljubljana, dne 8. aprila 1925.
ZALUJOCI OSTALI.

Javna zahvala.
Podpisani izrekata globoko vdano zahvalo nad vse plemeniti velenjeni obitelji Puncergruber v Crni na Koroskem, ki je v mukepolni bolezni ljubemu bratu Jožetu Supanžu lajšala bol z največjo požrtvovalnostjo in ljubeznijo ter sploh storila vse, kar je le bilo mogoče in nazadnje še našemu predragemu pokojniku priredila krasen pogreb. Bog jim vsem stotero poplačaj!
Trbovlje - Celje, v aprilu 1925.
Ana Krulej in Marija Hirschal, sestri.

OSJEŠKA TVORNICNA KOŽ
D. D. OSIJEK D. G.
priporoča svoje specialne proizvode v priznani najboljši kvaliteti, kakor: Krupone, vratine, potrbušine, kapice raztegnjene in nerbovane, gladke črne kravine in pitlinge kakor tudi strojno jermenje v vseh dimenzijah ter z stisnom opremlj. šivalna in vezalna jermena v trpežni izvršitvi. — V služajni potrebe izvolite se obrniti direktno na gorajo tvornico, ker se brez vprašanja ne stavljajo ponudbe. — Roba se izročuje samo samostalnim preprodajalcem po stalnih dnevnih cenah. — Trovoglati znak je zakonom zavarovan.

Najprihodnjiji uskrni darovi!
Penkala - olovka i zlatno naliv pero

PALMA
Kaučuk podpetniki in podplati
vzdržijo vsako vreme, so prožni in higijenični

NAZANILLO in OPOZORILO!
Slavnemu p. n. občinstvu, trgovcem kakor tudi vsem mojim cenj. naročnikom naznanjam in jih obenem opozarjam, da je svojetasno pri meni kot praktikanat uslužbeni OTOMAR HABE radi nenamernega delikta odpuščen iz službe ter kot tak nima niti prave pravice sprejemati za moje podjetje nikakih naročil kakor tudi ne morebitne poizkušnje kasiranja denarnih zneskov. Toliko v vrednost in pojasnilo. — Z odl. spoštovanjem Protokol. anončni in reklamni zavod »APOLO« R. Golebičowski, Ljubljana, Stari trg 19, II. nadstr. 2359

Z angleškimi laki
lakira in tapcira automobile in razna vozila. Emajlira kolesa. Vse brezkonkurenčno v ceni in izvršitvi
Bruno Belantič, Spodnja Šiška
Jernejeva c. 44

VODNE TURBINE
avtomatične regulatorje, zatvornice itd.
izdeluje in dobavlja
Ing. F. Schneider, Škojja Loka
Konkurenčne cene. Prvovrstne reference.
Zahtevajte ponudbe.

Izjava
Ker moji poslovni neprijatelji raznašajo o moji tvrdki slaba poročila v toliko, da mi škodujejo, češ, da bom radi izgube 2.000.000 Din, katere bi mi imela izplačati Sekcija za gradenje žel., prisiljen napovedati insolvenco, izjavljam, ne samo to, da prvo ni resnica, ter da je sploh kaj takega nemogoče. Sekcija je pri meni plačala vse račune, do zadnjega malenkostnega zneska cirka 5000 Din. — Prosim torej vse moje poslovne prijatelje, da mi naznanijo te ljudi, da jih tožim ter zahtevam zadoščenje, nje same pu, da se o moji tvrdki in o meni informirajo pri okr. posojilnici v Ormožu.
LUD. KUCHARIČ, trgovec in posestnik v Ormožu.

ZAHVALA.
Bogu Vsemogočnemu se je v njegovem nedoumljivem sklepu dopadlo, da je odpoklical k Sebi našega najljubšega, dobrega soproga, očeta, starega očeta, brata, svaka, strica in tasta. — Gospod
IGNACIJ PAAR
lastnik hotela in realitetni posestnik
je umrl v Celovcu na posledicah nepričakovane težke operacije, v polni moči življenja, v starosti 64 let.
Ustrežajoč želji predragega pokojnika, smo prepeljali truplo na Jesenice in položili v rodbinski grob. Vred mnogih težko povodom prepeljave nam žal ni bilo mogoče pravočasno javiti čas pogreba. Tej žalostni dolžnosti skušamo tem potom naknadno zadostiti. V nedeljo, dne 5. t. m. ob 5. uri popoldne se je truplo v hiši žalosti slovesno blagoslovilo in ob zelo mnogobrojni udeležbi preneslo na pokopališče.
Nemogoče nam je, da bi se zahvalili vsakemu posebej za pokojniku izkazano čast, za vso veliko ljubezen in spoštovanje, ki ju je užival dragi pokojnik v širšem krogu prebivalstva in ki sta se v tako veliki meri izražali z mnogobrojno udeležbo na zadnjem potu rajnega.
V nepozabnem spominu izrekamo svojo najpriščenjajočo zahvalo prečastiti duhovščini, pevskemu društvu »Sava«, gasilnim društvoma na Jesenicah in Hrušici, godbi katol. delavskega društva, vsem prijateljem in znancem, ki so na pokojnikov grob položili cvetje v zadnji pozdrav, kakor tudi vsem onim, ki so spremili rajnega na njegovi zadnji poti ali se ga spominjali iz daljave.
JESENICE, dne 6. aprila 1925.
Globoko žalujoče rodbine:
Paar, Helm, Stagičar, Jarc, Ehrenwert.

SINGERJEVI ŠIVALNI STROJI
so znani po celem svetu kot najboljši. — Podružnice:
Ljubljana, Šelenburgova 3, Novomesto, Kranj, Kočevje